

Инофобел

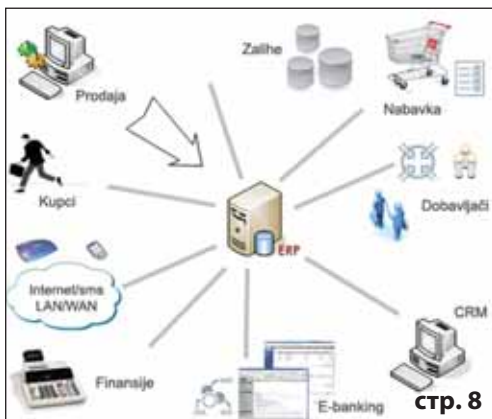
мај 2010.

Потписан колективни уговор за ЈКП Београдске електране

Дефинисани права и обавезе

стр. 2 и 3

Ускоро нови
информациони
систем

Последње истраживање показало:
Добро се греју,
али неће да плате

стр. 18, 19 и 20

Извештај ревизије потврдио
резултате пословања

Уштедели готово две милијарде динара

стр. 4 и 5

Дефинисана права, обавезе и одговорности запослених и послодавца

Зоран Ђурановић

Репрезентативни синдикати: Синдикална организација ЈКП „Београдске електране“ – „Самостални синдикат“, Синдикат ЈКП „Београдске електране“ – „Независност“, генерални директор предузећа Зоран Предић и градоначелник града Београда Драган Ђилас 8. априла 2010. године закључили су Колективни уговор код послодавца Јавног комуналног предузећа „Београдске електране“. Овим стратешким документом јасно су дефинисана права и обавезе свих заинтересованих страна. За запослене овај документ је значајан јер су у складу са Законом о раду и Посебним колективним уговором за јавна предузећа у комуналној и стамбеној делатности регулисана њихова права, обавезе и одговорности, као и међусобни односи између предузећа и оснивача. Колективни уговор ће бити на снази у наредне три године.

Овим документом, у складу са Законом о раду и колективним уговорима, уређују се: заснивање радног односа, распоређивање запослених, радно време, одмори и одсуства, стручно усавршавање запослених, заштита запослених, престанак радног односа, вишак запослених, одговорност, накнада штете, заштита на раду, зарада, накнаде и остала лична примања, учешће у управљању, услови за рад синдиката, организовање процеса штрајка, преговарање и закључивање Колективног уговора и завршне одредбе.

Зоран Ђурановић, помоћник генералног директора за правне послове, објашњава да су преговори између оснивача, репрезентативних синдиката и послодавца у вези са закључивањем Колективног уговора започети 24. јула 2009. године. Тада је представнику оснивача достављен наш Предлог колективног уговора, али је на њега оснивач имао примедбе. Текст Колективног уговора морао је бити усаглашен са важећим прописима и Посебним колективним уговором за јавна предузећа чији је оснивач Град Београд.

Посебним колективним уговором, који су закључили оснивач и репрезентативни синдикати организовани у комунално-

стамбеној делатности за територију града Београда, права запослених су била умањена у односу на Колективни уговор ЈКП „Београдске електране“ из 2007. године (објављен у Сл. Листу града Београда, бр. 6/07).

Међутим, вишемесечни преговори су уродили плодом – задржана су права из претходног Колективног уговора, осим када су у питању јубиларне награде.

Један од позитивних резултата односи се на накнаду за трошкове исхране. Наиме, према Посебном уговору накнада за топли оброк утврђена је у износу од 250 динара по радном дану.

„Колективним уговором утврђена је месечна накнада у висини од 20 одсто од просечне зараде, како је било регулисано и у претходном уговору, што је свакако повољније за запослене. Да су прихваћене одредбе Посебног колективног уговора, то би значило да висина топлог obroка изражена у номиналном новчаном износу не би била промењена три године. На тај начин нарочито би била погођена категорија запослених са нижим примањима“ – истиче директор Ђурановић.

Одредбама Посебног колективног уговора утврђено је да право на јубиларну награду имају запослени који у предузећу непрекидно раде 10 година. На сваких пет година награда би била увећана за једну четвртину месечне зараде, па би тако за 40 година рада у предузећу награда била увећана за 2,5 месечне зараде.

Према новом Колективном уговору послодавац је дужан да запосленом исплати јубиларну награду поводом годишњице непрекидног рада у предузећу, у висини од најмање једне просечне зараде исплаћене код послодавца у претходном месецу у односу на месец када се раднику исплаћује награда. Јубиларна награда биће исплаћена у месецу у којем запослени и стиче право.

Године рада код послодавца	Број просечних зарада
10	1
15	1.5
20	2
25	2.5
30, 35 и 40	3

„Када је реч о висини исплате отпремнине у случају отказа оснивач је прихватио наш предлог да, као и у претходном Колективном уговору, износ не може бити нижи од половине зараде запосленог за сваку навршену годину радног стажа или од половине просечне зараде код послодавца за сваку навршену годину радног стажа“ – каже Ђурановић.

Посебним колективним уговором предвиђено је да накнада зараде у време одсуства запосленог са посла до 30 дана буде 70 одсто. Међутим, запослени ће имати право на накнаду зараде у време одсуствовања са посла због привремене неспособности у висини од 75 одсто просечне зараде у претходна три месеца (али пре месеца у којем је наступила привремена спреченост), увећано за додаток по основу дужине времена проведеног у радном односу.

„У циљу заштите инвалида II категорије, новим Колективним уговором утврђено је право инвалида на накнаду зараде по основу инвалидности за време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад до 30 дана и преко 30 дана у висини од 75 одсто по основу стеченог права. Накнада ће бити исплаћивана на терет предузећа, што ранијим Колективним уговором није било регулисано“ – истиче директор Зоран Ђурановић и додаје да је новина и то да решења о замени више неће бити ограничена на шест месеци, већ ће важити до повратка запосленог који је одсуствовао.

Колективним уговором дефинисана су такође права у случају коришћења прерасподеле, односно да запослени имају право на топли оброк, регрес, као и накнаду за превоз.

Одредбама Члана 126. Колективног уговора запосленима је право на додатно добровољно пензијско осигурање регулисано као стечено право, почев од 2007. године.

Осим тога, према Колективном уговору (Члан 116) послодавац и репрезентативни синдикати су у обавези да у року од 60 дана, рачунајући од када послодавац донесе Правилник о организацији и систематизацији послова, утврде вредност – коефицијент за сваки посао у складу са ставом 5. овог Члана.

„Колективним уговором право на годишњи одмор, плаћено, неплаћено одсуство и друга права утврђена су у истом обиму, као и право на исплату солидарне помоћи. Исплата солидарне помоћи запосленима утврђена је као дужност послодавца, а не „могућност“ – напомиње Ђурановић.

У прелазним и завршним одредбама Чланом 148. регулисано је да ће се Правилник о организацији и систематизацији послова ЈКП „Београдске електране“ (од 13. јануара 2006. године) и донети

Анекси – Одлуке о коефицијентима за сваки посао (од 30 јануара 2007. године) и даље примењивати.

Колективним уговором предвиђено је и да Град Београд, као оснивач „Београдских електрана“ обезбеди предузећу материјалне, техничке и друге услове за несметано обављање делатности, да прати услове рада, преузима мере за отклањање негативних околности које могу утицати на вршење делатности, као и да предузима мере за унапређење делатности предузећа. Чланом 3. Уговора послодавац је дужан да прати извршење посла, квалитет, обим услуга и производа, као и да обезбеди средства за исплату зарада. Послодавац и оснивач обезбеђују средства за исплату зарада обрачунатих на основу уговорене цене радног часа када средства не могу бити обезбеђена из сопственог прихода послодавца.

Према Члану 9. Колективног уговора запослени је дужан да савесно и одговорно обавља послове на којима ради, да поштује организацију рада и пословања код послодавца, као и услове и правила послодавца у вези са испуњавањем уговорних и других обавеза из радног односа, да обавести послодавца о битним околностима које утичу или би могле да утичу на обављање послова утврђених уговором о раду, као и да обавести послодавца о свакој врсти потенцијалне опасности за живот и здравље и настанак материјалне штете.

Са друге стране, према Члану 10. послодавац је дужан да запосленом исплати зараду за обављени рад у складу са законом, овим Уговором и Уговором о раду, да запосленом обезбеди услове рада и заштите живота и здравља на раду у складу са законом и другим прописима, да запосленом пружи обавештење о условима рада, организацији рада, правилима из Члана 9. овог Уговора и правима и обавезама које произлазе из прописа о раду и прописима безбедности и заштите живота и здравља на раду, да запосленом обезбеди обављање послова утврђених Уговором о раду, као и да затражи мишљење синдиката у случајевима утврђеним законом и овим Уговором.

Ј. Дикић

„Београдске електране“ уштеделе скоро две милијарде динара

У периоду највеће економске и гасне кризе, енормног поскупљења енергената и без субвенција за плаћање енергената, губитак у пословању смањили смо за чак 1,88 милијарди динара, показао Извештај о пословању

Сумирајући резултате пословања у прошлој години, генерални директор „Београдских електрана“ Зоран Предић је истакао да су менаџмент и запослени учинили све што је у њиховој моћи да предузеће послује стабилно, а да корисници услуга имају квалитетно и уредно снабдевање топлотном енергијом.

„Ми, као колектив, имамо чиме да се похвалимо. Наиме, извештај о пословању, који је недавно усвојио Управни одбор предузећа, јасно је показао да су ‘Београдске електране’ у претходној години смањиле губитак у пословању са 2,722 милијарди динара, колико је износио у 2008. години, на 835,2 милиона динара. То је смањење губитка од 1,88 милијарди динара, и то у периоду највеће економске и гасне кризе, енормног поскупљења енергената, па и у години у којој град Београд није давао субвенције за плаћање енергената, први пут у историји ‘Електрана’ – истакао је Предић. „Прецизније“, додаје генерални директор, „остварили смо губитак који је троструко мањи у односу на 2008. годину и за 56 одсто мањи у односу на планирани.“

Према речима Предића остварене су значајне уштеде на трошковима материјала за одржавање (25,1 одсто – 59 милиона динара), трошковима услуга одржавања (48,5 одсто – чак 258 милиона динара), гориву за возила (20 одсто), потрошњи воде, службеним путовањима, солидарним помоћима (30 одсто), репроматеријалу и утрошеним резервним деловима, алату и ситном инвентару (41,5 одсто) и осталим производним и непроизводним трошковима, односно на свему на шта смо могли да утичемо.

Генерални директор је казао и да је у последњем кварталу 2009. године остварена велика уштеда на енергентима, што је, између осталог, резултат модернизације предајних станица. „То је“, додаје Предић, „утицало на смањење процењеног губитка за 2009. годину за чак 700 милиона динара.“ Поред тога, значајно је смањен утрошак мазута, губици воде у мрежи су знатно мањи – на основу чега је поред енергената, смањена и потрошња хемикалија.

Када је реч о најзначајнијим пројектима који би требало да буду реализовани током ремонтног периода, генерални директор истиче да предузеће ниједног тренутка није запоставило развој и улагања. Један од пројеката односи се на учешће у реконструкцији дела Булевара краља Александра. У том делу града наше предузеће ће изградити око четири километра потпуно новог магистралног топловода. Предић наглашава и да ће „Београдске електране“, у склопу реконструкције моста „Газела“, заменити магистрални топловод који се налази испод моста, а из кога се снабдевају корисници десне обале Саве. „Заменом овог топловода“, појашњава Предић, „испорука топлотне енергије дугорочно ће бити поузданија.“

„Један од приоритета предузећа“, рекао је Предић, „јесте и завршетак радова на изградњи вреловодног котла (ВК8) снаге 140 мегавата у топлани ‘Нови Београд’, као и његово повезивање на производни и дистрибутивни систем.“ По завршетку овог пројекта топлана „Нови Београд“ имаће око 1.000 мегавата инсталисаних капацитета, чиме се сврстава међу највеће енергетске објекте на Балкану. Реч је о инвестицији вредној око 10 милиона евра, која се финансира уз велику помоћ града Београда. „У склопу овог великог пројекта, у току је проширење објекта – погонске зграде – топлане ‘Нови Београд’, затим, завршетак радова на смештању гасно мерно-регулационе станице, изградња нове измењивачке станице магистрале М6 и адаптација разводног постројења“ – наводи Предић и додаје да ће по завршетку овог пројекта бити омогућено прикључење великог броја потрошача. Генерални директор такође истиче да ће почети изградња магистралног топловода од грејног подручја топлане „Нови Београд“ до топлане у насељу Сава Ковачевић у Земуну, како би били створени предуслови за гашење овог топлотног извора.

„Да бисмо започели овај пројекат, издвојили смо стотинак милиона динара. Предуслов за гашење топлане у Земуну је завршетак изградње вреловодног котла од 140 мегавата у топлани ‘Нови Београд’, који у рад планирамо да пустимо на почетку грејне сезоне 2010/2011.“ – каже Предић. Генерални директор наглашава и да је у плану предузећа расписивање тендера за изградњу новог – четвртог котла у топлани „Коњарник“.

Ненад Ђаковац, заменик генералног директора: Главни проблем су диспаритети

Говорећи о разлозима за исказивање губитака у пословању Ненад Ђаковац, заменик генералног директора, каже да као и претходних година проблем настаје због диспаритета цена топлотне енергије и цена енергената.

„Због ниске цене топлотне енергије и значајног раста цена енергената у октобру 2008. године, као и због плаћања наслеђеног дуга за енергенте из претходних сезона, предузеће није било у могућности да редовно измирује обавезе за утрошене енергенте, па је по истеку грејне сезоне остао неизмирен дуг за гас од око три милијарде динара. Крајем септембра 2009. године са ‘Србија-гасом’ и Скупштином града Београда потписан је Протокол о регулисању дуга за утрошени гас у грејној сезони 2008/2009.“

Скупштина града Београда је по Протоколу преузела обавезе регулисања дуга од милијарду динара, док предузеће остатак дуга од 2,2 милијарде динара плаћа у 12 месечних рата. Остатак овог старог дуга би требало да буде решен тројним уговором између Владе Републике Србије, Скупштине града Београда и ‘Србијагаса’ – наводи заменик генералног директора.

Ненад Ђаковац наглашава да предузеће ни на који начин није у могућности да утиче на цене енергената. „На цену грејања такође не можемо да утичемо директно, већ само да предложимо њену корекцију у случају промене цена енергената.“

Управни одбор ‘Београдских електрана’ то је већ учинио, па је затражена корекција од 20 одсто. С обзиром на то да постоји уредба Владе Републике Србије која ограничава раст цена комуналних услуга, налазимо се у незавидној позицији. Уредба нас је сврстала међу предузећа која у неупоредиво мањој мери зависе од цена енергената и, у правом смислу речи, обављају комуналну делатност. ‘Београдске електране’, с друге стране, по свим параметрима спадају у енергетске компаније од виталног интереса, а до 65 одсто трошкова пословања зависи нам од цена енергената – каже заменик генералног директора.

Ђаковац истиче да су „Београдске електране“, у сарадњи са оснивачем и „Инфостаном“, у фебруару послале опомене на адресе 30.000 корисника који нередовно измирују своје обавезе. „Реч је о опоменама које смо послали највећим дужницима, а они су одређени искључиво према висини дуга и периода неплаћања. После тога смо почели да искључујемо највеће дужнике и тај процес, желим да нагласим, још увек траје. Тако смо у 2009. – години велике кризе – успели да повећамо степен наплате. Позитиван тренд пренели смо и у 2010. годину, па смо у прва три месеца ове године повећали наплаћену суму за 560 милиона динара у односу на исти период прошле године. Поред тога, у 2009. години успели смо да смањимо и број запослених, тако да смо у потпуности испоштовали наредбу градоначелника о штедњи на свим нивоима. Дакле, с наше стране учинили смо све да смањимо трошкове пословања“ – каже Ненад Ђаковац. Он додаје и да је први пут са нивоа Града покренут пројекат увођења интегрисаног информационог система у градску предузећа и градску управу.

„‘Београдске електране’ су изабране за прво предузеће у које ће бити уведен такозвани ЕРП. Дали смо наше најбоље људе, који иду на обуку у градску управу и који ће стечена искуства и знање имплементирати у предузећу“ – закључује Ђаковац.

Град Београд: комунална предузећа раде у веома тешким условима

Износиће оцену Скупштине града о функционисању градских предузећа у протеклој години, помоћник градоначелника Живорад Анђелковић каже да су нова организација рада, боља међусобна координација, усклађивање годишњих пословних планова и сарадња на дневном нивоу довели до тога да су градска јавна и комунална предузећа у протеклој години остварила видан напредак у раду и уштедела значајна новчана средства. Анђелковић истиче да су комунална предузећа у протеклом периоду радила у веома тешким условима, али да је упркос томе Београд функционисао без проблема.

„У последњих годину дана задесиле су нас околности које нису уобичајене у пословању, а ту пре свега мислим на светску економску кризу, недостатак природног гаса на светском тржишту и две веома оштре зиме са пуно снега. И поред тога, градска предузећа учествовала су у организацији масовног спортског догађаја, као и у припреми и реализацији неколико великих инфраструктурних пројеката. Упркос свему, нормалан живот у Београду ниједног тренутка није престао да функционише“ – рекао је Живорад Анђелковић.

Члан Градског већа Горан Алексић је истакао да је завршена веома успешна грејна сезона. „Ово није паушална оцена већ конкретни подаци. Грејна сезона је трајала неубичајно дуго и почела је неубичајно рано, па смо имали више од 190 грејних дана. И поред готово рекордног броја грејних сати, менаџмент ‘Београдских електрана’ је успео да са оптималним количинама енергената у потпуности задовољи потребе потрошача. Захваљујући томе што је почетком прошле грејне сезоне аутоматизован рад предајних станица, сада и потрошачи који се налазе на крајевима топловодне мреже имају задовољавајуће грејање“ – каже Алексић и наговештава да би наплата по утрошку топлотне енергије у Београду могла да почне ако не следеће, онда од грејне сезоне 2011/2012.

Алексић је објаснио да уз сав напор, ни оснивач, ни Управни одбор, па ни предузеће на неке ствари нису могли да утичу. „Реч је о ценама енергената и кретању курса долара. Знате да су цене енергената везане за светску берзу, а курс за ситуацију у којој је домаћа економија. Цене енергената су повишене за око 30 одсто, а ми смо се одлучили за храбру варијанту – или дижемо цене грејања колико треба или их уопште нећемо мењати. Тражили смо сагласност Владе за поскупљење од 20 одсто, нисмо је добили, тако да је цена грејања на нивоу јануара 2009. године. То је произвело проблем недостатка новца, па је остао велики дуг за утрошени гас. Тај проблем решаваће оснивач са Владом Србије, јер он превазилази могућности ‘Београдских електрана’. Задатак менаџмента и запослених је да у току ремонтног периода систем технички припреме како би функционисао боље него у претходној грејној сезони. Систем мора бити поуздан и мораће да функционише и боље него сада. Све подстанице се морају аутоматизовати, режими рада се морају успостављати како треба, и ја се наддам да ће они успети то да ураде“ – наглашава члан Градског већа Горан Алексић.

Он додаје да ће на даљу топлификацију утицати економска криза, која ће узроковати знатно мањи обим прикључења нових корисника него што је то првобитно планирано.

„То неће бити разлог нерада предузећа, већ питање да ли инвеститори објеката имају могућност да се прикључе на даљински систем грејања. Нажалост, инвестиције су у застоју и то је реалност“ – закључује Алексић.

До краја године велике реформе у јавном комуналном сектору

Државна контрола над виталним комуналним системима

Ђелић је напоменуо да ће стратегија реструктурирања и приватизације јавних комуналних предузећа бити завршена до лета, када ће се показати елементи планираних приватизација.

Председник Привредне коморе Србије, Милош Бугарин, изнео је став ПКС да приватни монопол

не сме да замени државни, јер би то могло угрозити безбедносне аспекте земље. Држава, односно локална самоуправа, мора задржати контролу и надзор над виталним комуналним системима, као што су водовод и канализација, железнички саобраћај или, на пример, погребне услуге, како би се заштитио јавни интерес. Бугарин је напоменуо да уласком Србије у процес придруживања ЕУ држава има веће шансе да добије кредит из страних инвестиционих фондова него неки приватник. Он сматра да је модел јавног-приватног партнерства такође добар, нарочито када је реч о инфраструктури, али да се претходно морају ускладити законске процедуре неопходне за овакав облик улагања приватног капитала.

Излагање генералног директора „Србијагаса“ Душана Бајатовића звучало је упозоравајуће. Он је изнео став да некритична примена иностраних модела приватизације није добар приступ.

„У приватизацији би требало радити оно што тражи ЕУ, али се то мора прилагодити српском тржишту, нашим интересима и урадити оном брзином која нама одговара“ – сматра Бајатовић и истиче да свака средина има своје специфичности, почев од природних па до кадровских ресурса.

Он напомиње да би реструктурирање и корпоративизацију предузећа требало раздвојити од процеса приватизације, али и од присуства идеологије у привреди. Корпоративизација је неопходна, сматра он, јер је непроцењена имовина мртв капитал. Што се тиче приватизације јавних предузећа, Бајатовић мисли да би тај процес требало да иде у фазама. У првој би предузеће имало статус затвореног акционарског друштва (акција се издају само његовим оснивачима или ограниченом броју других лица, не више од 100, и упис акција се не врши јавном

Бождар Ђелић

Душан Бајатовић

пундом – прим. аут.), а у другој фази би могло прећи у отворено акционарско друштво (оснива се јавним позивом за упис и уплату акција – прим. аут.).

Бајатовић је такође рекао да би „Србијагас“ требало докапитализовати уз подршку државе, пре свега због гасификације земље, а не да се прода и да новац потом оде у буџет. Реструктурирање „Србијагаса“ би по његовом виђењу требало спровести кроз поделу на три-четири ћерке фирме, на пример на компанију за управљање дистрибутивним системом, фирму за транспорт и трговину и за пратеће делатности, при чему би оне остваривале сопствени капитал.

Став Међународног монетарног фонда о приватизацији јавних предузећа у Србији је да нема потребе чекати идеалне тржишне услове за приватизацију и да би она требало да уследи одмах након корпоративизације и реструктурирања јавних предузећа. Српске власти су се у договору са ММФ-ом обавезале да до краја ове године корпоративизују сва велика јавна предузећа, рекао је Богдан Лисоволик стални представник ММФ-а у Београду.

Кредитно задуживање у динарима јача домаћу валуту – став ММФ-а

Препорука ММФ-а је, нагласио је Лисоволик, да се јавна предузећа кредитно задужују у динарима, а не у еврима, и тиме потпомогну домаћу валуту. Осим тога, предузећа би требало да, између осталог, повећају степен транспарентности у пословању, поједноставе регулативе, уреде питања губитака и њиховог ограничења, као и да појачају независност управа.

Оливер Дулић

Други део конференције био је посвећен реструктурирању и приватизацији јавних комуналних предузећа. О стању и проблемима са којима се комунална делатност суочава говорио је министар за животну средину и просторно планирање Оливер Дулић. Према његовим речима, комунални сектор је растрзан између политичких интереса на локалном нивоу и недефинисане законске регулативе у неколико министарстава. Дулић је рекао да јавно-комунална предузећа имају велики број запослених и да су цене неадекватне квалитету услуга.

„Због свега наведеног комунални сектор ове године чекају велике реформе“ – изјавио је ресорни министар и додао да приватни капитал мора ући и у ову грану привреде. Он једини излаз види

у јавном-приватном партнерству. Међутим, како је нагласио, не на начин којим се до сада приступало, односно преваходним заступањем политичких и личних интереса оних који бирају инвеститора, што се на крају у неким случајевима завршавало тужбама и судским поступцима.

„Из наведеног разлога у плану је формирање регулаторног тела задуженог за комуналне делатности које би било надлежно за праћења рада комуналних предузећа“ – објаснио је Дулић. То тело би одређивало неопходну документацију за расписивање конкурса за јавна-приватна партнерства, проверавало склапање уговора, давало мишљење о формирању цена услуга, обрађивало податке о ефикасности предузећа и сопштавало их јавности.

Министар је такође рекао да је направљена радна верзија Закона о комуналним делатностима којим се предвиђа да велики део власништва ових предузећа пређе из надлежности државе на локалну самоуправу, чиме би она аутоматски стекла одговорност приликом склапања уговора од јавног интереса. Закон би до средине године, наговестио је он, требало да уђе у скупштинску процедуру, где ће се уједно и дефинисати сектори који би били повољни за улагања приватног капитала. „Тада би били створени услови за приступање неопходним реформама у јавним комуналним предузећима“ – истакао је министар Дулић.

Реформе би довеле до реструктурирања јавних комуналних предузећа, што је циљ стратегије коју је присутнима презентовао Мишела Николић, помоћник министра економије. Она је напоменула да би реструктурирање ишло поступно, до коначне организације предузећа у комерцијална – финансијски одржива, са високим квалитетом услуга.

Шта је корпоративизација?

Корпоративизација, најкраће речено, подразумева поступак чији је коначни циљ јасно дефинисана вредност капитала сваког јавног предузећа, почев од имовине којом располаже, преко дугова, па до коначног пословног биланса.

Осим ЈАТ-а, где је тај процес окончан, следе корпоративизације још девет наших највећих јавних предузећа: ЕПС-а, „Електромреже Србије“, „Транснафте“, „Србијагаса“, ПТТ „Србије“, „Железница Србије“, „Србија-шума“, Аеродрома „Никола Тесла“ и „Србијавода“.

Како би се то постигло, неопходно је јасно дефинисати корпоративну структуру јавних комуналних предузећа. „Прецизније, власништво над имовином би требало бити у поседу локалне самоуправе, потребно је ослободити примарну делатност предузећа од споредних, побољшати оперативни учинак, рационализовати број запослених, побољшати систем фактурисања и наплате, унапредити и повисити ниво капиталних инвестиција са могућношћу учешћа приватног капитала“ – образложила је Мишела Николић.

Форум је окончан излагањем неколико представника компанија, како наших тако и оних из окружења. Они су говорили о добрим и лошим искуствима приватизације предузећа којима руководе, а која су некада припадала јавном сектору.

Увођење ERP решења у пословање „Београдских електрана“

Како би оптимизовао трошкове и ресурсе у свим предузећима којима је оснивач и повећао ефикасност у њиховом пословању, Град Београд је уговорио увођење ERP система (енг. Enterprise Resource Planning). Планирано је да Oracle ERP у скорој будућности буде уведен у два јавна предузећа и једну здравствену институцију, а затим да имплементација буде настављена у осталим градским предузећима.

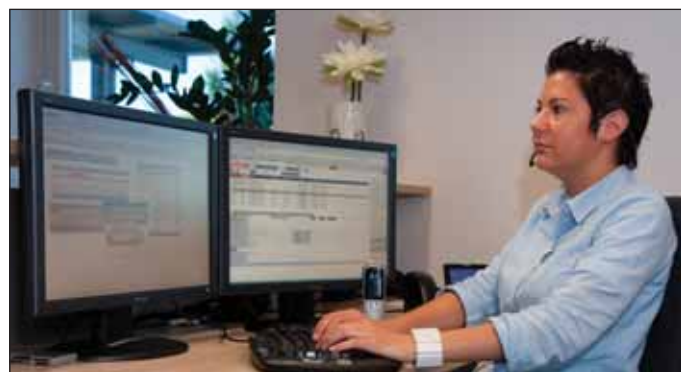
ERP је, укратко, софтверски систем који прати различите аспекте пословања једне компаније и омогућава интеграцију и оптимизацију свих података потребних за успешно пословање (нпр. рачуноводство, набавка, производња, кадрови, одржавање итд.). Његова имплементација омогућава са једне стране управљати свим људским и материјалним ресурсима, а са друге планирање, развој и праћење пословних процеса и процедура. На нивоу града ће након увођења тог система бити омогућено лакше управљање, као и оптимизација, планирање и праћење пословања свих предузећа којима је Град оснивач. „Београдске електране“ су изабране за носиоца пилот-пројекта увођења ERP-а.

Како би пријекат припреме заједничких шаблона и имплементације информационог система био што квалитетније и у предвиђеном року реализован, на нивоу Града оформљена су четири тима која сачињавају представници различитих градских предузећа: технички тим, тим за набавку, тим за финансије и тим за људске ресурсе. Такође, изабрани су програм менаџер, Весна Матејић из Скупштине града Београда, и менаџер пројекта, Владимир Дамјановић запослен у „Београдским електранама“, и оформљен је Управни одбор за ERP систем у ком „Београдске електране“ такође имају представника, Ненада Ђаковца, заменика генералног директора.

Предвиђено је да период припреме шаблона траје девет месеци, а имплементација у „Београдским електранама“ седам месеци. Након тога ERP систем ће бити уведен у ГСП „Београд“, а планирано је да, због примене искустава из „Београдских електрана“, имплементација буде завршена за пет месеци. Тако је предвиђено да до краја 2011. године тај део посла буде завршен, а да 2012. буде започет пројекат имплементације ERP-а у Земунском клиничко-

болничком центру. Након тога, очекује се наставак имплементације са већ дефинисаним стандардним ERP решењем које би требало да буде прилагођено свим корисницима и унификовано за сва предузећа.

Оно што је за кориснике важно јесте да постоји могућност прилагођавања ERP-а у одређеној мери, а на нивоу предузећа биће учињено све да постојеће функционалности на које су они навикли, буду задржане.

Овим системом у градским предузећима биће обухваћен сет модула који се односе на финансијске сегменте пословања, јавне набавке и магацинско пословање, као и на људске ресурсе. У „Београдским електранама“ биће такође имплементирани и модули који се односе на управљање пројектима и одржавање. Како би били обезбеђени што бољи технички услови за имплементацију новог информационог система, у „Београдским електранама“ је 17. априла пуштена у рад нова, модерно опремљена сервер сала. У ову сервер салу измештено је и централно чвориште мреже које је опремљено најсавременијом „CISCO“ комуникационом опремом. На тај начин обезбеђени су ефикасно и поуздано повезивање централног чворишта са удаљеним локацијама, знатно већа пропусна моћ мреже и могућност имплементације најразличитијих мрежних сервиса. Током маја и јуна месеца предвиђени су испорука, монтажа и пуштање у рад нових сервера и система за складиштење података, који ће омогућити знатно бржу и ефикаснију обраду и значајно повећање расположивости, доступности и сигурности података на мрежи. Истовремено, овим се решава и питање набавке развојног сервера неопходног за фазу имплементације ERP-а, док ће предлози за набавку одговарајућих хардверских ресурса неопходних за фазу пуштања ERP-а у продукцију бити накнадно дефинисани.

Сви учесници у пројекту увођења ERP система у пословању предузећа мотивисани су да тај процес буде успешно реализован. Када имплементација буде завршена и када се систем „ухода“, корисницима остаје само да раде у складу са прописаним процедурама, а време ће бити кључни показатељ постигнутог нивоа унапређења пословања.

М. Мандић

Научили доста и добили звање

Владимир Радуловић

Осам радника нашег предузећа недавно је унапредило своје професионалне способности и стекло звање Руководалац топлотних предајних станица. Владан Павловић, директор ОЦ Производња и дистрибуција, 8. фебруара 2010. године уручио је сертификат-дипломе Петру Репаку, Драгану Радовановићу, Браниславу Ристићу, Зорану Вићентијевићу, Горану Васиљевићу, Миодрагу Тијанићу, Милану Исаиловићу и Дејану Младеновићу.

Додела диплома првој групи радника која је прошла комплетну обуку и положила одговарајући испит круна је вишегодишњег рада на осмишљавању, припреми и спровођењу најобимније интерне обуке у „Београдским електранама“. Изузетна предност овакве обуке је у томе што је она „скројена“ управо према потребама нашег предузећа и што су кроз такву обуку на широк круг запослених пренета знања стечена у оквиру пројекта рехабилитације даљинског грејања Београда, програма приоритетних инвестиција и демонстрационих пројеката, реализованих током последње деценије (KFW, SIDA, EBRD). Директне уштеде које „Београдске електране“ имају захваљујући томе што за обуку нису ангажоване спољне професионалне куће и предаваче већ „домаће снаге“, мере се стотинама хиљада динара, али су још веће индиректне уштеде које се остварују правилним руковањем новом, више милиона евра вредном, опремом у предајним станицама. Поред тога, стални захтеви да се смањи број запослених изискују да се улаже више труда и средстава у едукацију запослених који настављају да раде у „Београдским електранама“, а с обзиром на то да постоји мањак средстава, интерна обука овог типа је оптимално решење за такве проблеме.

Такође, овакав систем обуке омогућава да се кроз систематизацију радних места прецизно дефинишу услови за одређена радна места, а континуирана обука (са положеним испитом) и већа компетентност на радном месту резултираће и вишом платом. Обука обухвата читав низ области везаних за рад топлотних предајних станица као дела система даљинског грејања: топлане (дефиниције, основна и помоћна опрема), топловодна мрежа (дефиниције, основна и помоћна опрема), топловодно грејање (отворени и затворени систем топловодног грејања, горњи и доњи развод, грејна тела, арматура и остало), ваздушно грејање (комфорни и индустријски системи ваздушног грејања, локални

и централни системи ваздушног грејања, опрема и др.), панелно грејање (подно, зидно и плафонско), парно грејање (ниског и високог притиска, одвајачи кондензанта, сифонски затварачи и остало), технологија напојне воде (подела вода, састав и особине, тврдоћа воде, омекшавање воде, растворени гасови у води, одстрањивање растворених гасова из воде, штетно дејство каменца и др.), електротехника (електростатистика, електрична струја, основни закони електричне струје, електромагнетизам, електромотори, генератори, трансформатори и др.).

Тим за корпоративни развој је још у првој половини 2006. године осмислио план и програм за обуку радника и инжењера када је реч о коришћењу савремених предајних станица у систему даљинског грејања (СДГ).

Од тада до данас реализоване су следеће активности:

1. Дефинисање наставних јединица које улазе у програм обуке
2. Припрема, израда и издавање Приручника за обуку
3. Припрема и комплетирање Упутства произвођача опреме за предајне станице
4. У сарадњи са Савезом енергетичара Србије припремљен је Програм за полагање стручног испита за руковоце топлотних предајних станица. Стручни испит се полаже по усвојеном Програму у Савезу енергетичара Србије. Полагање испита се састоји из два дела: практичног и теоријског. Практични део се полаже у одабраној савременој предајној станици
5. Израда одговарајућих стручних презентација у сврху спровођења обуке
6. Припрема одговарајућих анкета које служе за анализу квалитета обуке која се спроводи
7. Спровођење основне обуке за раднике који рукују предајним станицама
8. Спровођење основне обуке за инжењере који раде на пословима пројектовања, експлоатације, одржавања и надзора над изградњом предајних станица
9. Спровође допунске обуке за раднике који се припремају за полагање стручног испита за стицање звања Руководалац топлотних предајних станица

Владимир Радуловић, дипломирани инжењер машинства, написао је Приручник и Упутство, а истовремено је главни (и једини) предавач. Неопходну помоћ у спровођењу наведених активности пружила му је Виолета Ковачевић, дипломирани менаџер и члан Тима за корпоративни развој.

Припремне активности (од 1 до 6) извршене су до краја априла 2007. године. Од маја 2007. до данас основну обуку за руковоце предајних станица похађало је преко 100 радника. Планирано је да у наредне две године ову обуку похађа још око 150 радника. У истом периоду основну обуку похађало је такође 28 инжењера. Од 23. новембра до 1. децембра 2009. године допунску обуку – припрему за полагање испита похађало је девет радника. Испит је полагало осам радника и сви су положили практични и теоријски део испита. Том приликом показали су завидно знање и тако су стекли звање РУКОВОДАЦ ТОПЛОТНИХ ПРЕДАЈНИХ СТАНИЦА. У току 2010. године планирано је да стручни испит полаже још око 50 запослених.

Корисници на првом месту

Горан Смиљанић

Задовољство корисника, побољшање степена наплате и смањење трошкова су основни циљеви Организационе целине Маркетинг и продаја. Због тога је започето пуно пројеката, а неки од њих су већ завршени. Једна од активности која већ даје позитивне ефекте је израда нове фактуре – каже директор ОЦ Маркетинга и продаје Горан Смиљанић.

„У сарадањи са организационим целинама Финансије, Информационе технологије и Заједнички послови израдили смо нову фактуру коју од јануара достављамо корисницима од којих ‘Београдске електране’ врше наплату. На тај начин корисници ће бити благовремено и континуирано информисани о стању дуга према нашем предузећу. Захваљујући новој фактури, која садржи све потребне информације (месечно задужење, као и структуру евентуалног дуга – основног, туженог, камате и евидентиране уплате), већ су постигнути позитивни помаци који се огледају у већем степену наплате“ – истакао је Смиљанић.

„Оно што је значајно допринело одржању високог степена наплате по основу испоручене топлотне енергије, која је била у просеку већа од 90 одсто, јесте и спровођење акција усмерених ка нашим потрошачима, које су иницирале и водиле ‘Београдске електране’. Одлучено је да се свим редовним платишама, који своју обавезу измирују у валути, одобрава попуст од пет одсто. Тако, на иницијативу ОЦ Маркетинг и продаја сви наши корисници, и правна и физичка лица, имају исти попуст уколико

редовно измирују своје обавезе“ – каже Весна Сенић, помоћник директора Смиљанића.

Друга, много шира акција, која је спровођена уз активно учешће Града, јесте одлука да свима који измире дуговања из ранијих година буду отписане обрачунате камате на главни дуг, што је довело пре свега до великог одзива грађања и значајног побољшања прилива по основу наплате испоручене топлотне енергије.

„С друге стране“, истиче Смиљанић, „спроведене су акције искључења дужника, не само оних из категорије правних, већ и физичких лица која су у систему наплате ‘Инфостана’. Највећи број корисника, који су искључени због великих дугова, односио се на индивидуалне стамбене објекте и домаћинства прикључена по ‘Програму 21.000 станова’. Када је реч о искључењу дужника из категорије правних лица, Смиљанић каже да је у садејству са ОЦ Производња и ДТЕ пронађено мноштво техничких решења да се несавесним предузећима, која су злоупотребљавала техничке недостатке система, прекине испорука топлотне енергије.

„У сарадњи са надлежним републичким и градским институцијама почели смо такође искључења буџетских корисника, попут факултета, али смо израдили и протоколе о измиривању њихових дугова према нашем предузећу“ – наглашава Смиљанић и додаје да су акције искључења несавесних корисника, без обзира на категорију, већ дале позитивне резултате. „Важно је истаћи“, каже директор ОЦ Маркетинг и продаја, „да су ‘Београдске електране’ од 1. јуна 2009. године преузеле наплату партиципације од власника објеката и домаћинства која се прикључују по ‘Програму 21.000 станова’, на основу чега је приходовано чак 260 милиона динара.“

„Све набројане, али и многе друге активности, резултирале су повећаним степеном наплате, која је са 93 одсто предвиђених планом пословања и циљевима квалитета, увећана на 94,2 одсто“ – објашњава Смиљанић.

Добри резултати упркос кризи

Готово све активности у ОЦ Маркетинг и продаја у протеклој години, почев од састављања Плана пословања са предвиђањем очекиваних прихода, преко споровођења посебних акција за побољшање наплате, биле су под великим утицајем економске кризе, али су негативне последице ипак значајно амортизоване. Тако је у прошлој години првобитно био предвиђен прилив по основу партиципације од око 2,2 милијарде динара. Иако је инвестициона активност била готово замрла, ипак смо успели да достигнемо укупну вредност наплаћене партиципације од солидних 1,74 милијарде динара.

Такође, успели смо да задржимо завидно висок ниво новопотписаних уговора о прикључењу, пре свега по Редовном програму, којих је у 2009. години било укупно 388, у вредности од 1,65 милијарди динара, што је по номиналној вредности чак и више од потписаних уговора у 2008. (1,51 милијарда динара), иако је број уговора нешто мањи.

Весна Сенић, Горан Смиљанић и Зоран Колџић

„Како бисмо били још ефикаснији, у ОЦ Маркетинг и продаја ради се на повећању степена контроле прикључености, наплате нелегално преузете топлотне енергије и пробних грејања, затим на благовременом укључењу објеката у редовно грејање, скраћењу периода за прикључење од пријема захтева, као и на повећању наплате потраживања од правних и физичких лица. У раду Службе наплате, а у координацији са осталим службама, сматрамо да би у одређеним сегментима било места за рационализацију и повећање ефикасности пословања, чиме бисмо допринели превазилажењу економске кризе. У том смислу предлажемо: оптимизацију искључености корисника који нередовно измирују своје обавезе (изналажење техничких могућности за искључење свих неплатиша, редовна контрола искључености), затим брже и ефикасније решавање судских спорова, спровођење судских налога, искњижавања ненаплативих потраживања како бисмо имали увид у реалан – наплатив дуг, строго поштовање рокова за пробно грејање, изналажење могућности да се стави обрачуната законска камата за кашњење у плаћању на редован месечни рачун уз приказ неизмирених доспелих обавеза и уређење конзума (Служба уговарања) што је основни услов за рационализацију пословања. Такође, сматрамо да је можда најбитнија од свих мера стална контрола и провера људских ресурса у обављању поверених задатака, као и увођење мера – санкција и стимулација за одговарајући однос према раду“ – предлаже директор Смиљанић.

Нови услови за прикључење објеката

Зоран Колџић, помоћник директора ОЦ Маркетинг и продаја, каже да је на предлог „Београдских електрана“ у Скупштини града Београда 23. новембра усвојена нова Методологија за утврђивање трошкова прикључака на систем даљинског грејања.

„Методологија је основ за доношење Одлуке о висини трошкова прикључака, коју је већ усвојио Управни одбор предузећа. Ова два веома важна документа представљају основу за формирање и усвајање потпуно нове процедуре у поступку прикључења објеката на даљински систем грејања. Нови акти односе се на све заинтересоване који су поднели захтев за прикључење после 31. децембра 2009. године“ – објашњава Колџић.

То практично значи да су програми прикључења (редован, „Програм 21.000 станова“ и гашења котларница) престали да важе, а уместо њих је на снази нови документ – Методологија за утврђивање трошкова прикључака на систем даљинског грејања, настао из обавезе која проистиче из Закона о енергетици. Наиме, овај закон прописује да сваки енергетски субјект мора да има прецизно утврђену методологију за израчунавање трошкова прикључења (електромрежа, гасна мрежа и даљински системи грејања). Из Методологије проистичу документи којима се пре-

Пројекти за побољшање рада

Зоран Колџић наводи да је у ОЦ Маркетинг и продаја у току имплементација новог информационог система, који ће у потпуности бити прилагођен новим условима прикључења. „Нови информациони систем биће компатибилан ЕРП-у и значајно ће убрзати, олакшати и унапредити рад. Циљ је да запослени, а нарочито наши корисници, увек добију брз преглед свих информација које су у вези са појединачним предметом“ – објашњава Колџић.

С друге стране, Весна Сенић предлаже да се Диспечерски центар повеже са „Инфостаном“. „Тако би главни диспечер и оператери могли да добију информације и о стању дуга корисника. Један од предлога је да приоритет имају редовне платише, изузев у хитним случајевима. Поред тога, могли бисмо више пажње да обратимо на нередовне платише, које бисмо одређеним условима могли да стимулишемо да постану редовне“ – закључује Весна Сенић.

цизније и детаљније дефинишу услови и цене прикључења (колико је објекат удаљен од мреже, колико капацитета у производњи ангажује итд.), али и интерни документи фирми које саме прописују услове плаћања.

„Дакле, на основу Одлуке о висини трошкова прикључка дефинисана је јединствена цена за прикључење, док ће се Посебним условима за прикључење постојећих објеката, који је усвојио недавно УО предузећа, одредити нижа цена за прикључење поменутих објеката, јер такво прикључење мање кошта наше предузеће. Тако ће цена прикључења за такозване ‘старе објекте’ бити нижа, док ће власницима објеката који се прикључују гашењем котларница бити омогућено да трошкове плаћају у више месечних рата“ – каже Колџић и закључује да је начин обрачуна промењен између осталог и због тога да би корисници који се прикључују имали потпуни увид у структуру трошкова које морају да плате.

И. Краснић

Раст конзума

У односу на децембар 2008. године укупан конзум повећан је за 430.434 (условних) м² или за 2,2 одсто. У 2009. години економска криза је неповољно утицала на све привредне активности, што се одразило и на мањи проценат повећања конзума у односу на планирани. У 2009. години укупно је потписано 1.906 уговора о продаји топлотне енергије за редовно грејање, и то: 1.015 уговора са купцима којима се испостављају фактуре на основу очитане потрошње по мерили и 891 уговор са купцима којима се испостављају паушалне фактуре. На систем за дистрибуцију гаса на подручју општине Младеновац прикључено је 200 корисника. У наведеном периоду у систем обједињене наплате преко „Инфостана“ укупно је укључено 7.402 станова са површином 413.803 м², од којих се 5.796 станова односи на прикључење по такозваном редовном програму, а 1.606 је прикључено по „Програму 21.000 станова“. Такође, у наплату су укључена и 582 купца.

Бићемо спремни за наредну зиму

Специфични утрошци еквивалентног мазута за последње три године смањени су за 17 одсто, што је један од кључних индикатора повећања ефикасности рада система.

На основу прелиминарних анализа, грејна сезона 2009/2010. била је једна од најдужих у четрдесетпетогодишњој историји предузећа. Обележиле су је изузетно ниске спољашње температуре ваздуха, које су биле испод вишегодишњих просека.

Да би корисницима били обезбеђени максимална комфорност и прописане температуре у загреваним просторијама, постројења предузећа су у протеклој грејној сезони радила више од 40 дана у двадесетчворочасовном режиму испоруке топлотне енергије, а број грејних дана износио је чак 191. Сходно овим подацима, али и малом броју рекламација и кварова, може се констатовати да је грејна сезона 2009/2010. била веома успешна. Није било већих проблема у испоруци топлотне енергије због кварова и хаварија на постројењима. Све рекламације су отклањане у законски предвиђеном року, па се грејна сезона одвијала без већих прекида у испоруци топлотне енергије. Иако је конзум у последњих седам година повећан за око два милиона метара квадратних, број рекламација је у протеклој години значајно смањен и сведен на ниво из 2004. године.

Владан Павловић

У току последње сезоне за загревање око 20.200.000 метара квадратних грејне површине утрошено је око 290.000 тона еквивалентног мазута, тако да је специфична потрошња по квадратном метру простора износила 14,4 килограма. У претходној грејној сезони за загревање око 20 милиона квадратних метара простора потрошено је 306.400 тона еквивалентног мазута, што чини 15,3 килограма по метру квадратном простору. Тако је у овој грејној сезони потрошено 6,3 одсто мање енергената у односу на сезону 2008/09, што је уштеда од 6,3 милиона евра, а емисија CO₂ умањена је за 21.450 тона. Иначе, специфични утрошци еквивалентног мазута за последње три године смањени су за 17 одсто, што је један од кључних индикатора повећања ефикасности рада система.

У 2009. години произведено је 5 одсто мање хемијски припремљене воде него у претходној години и на тај начин је остварена

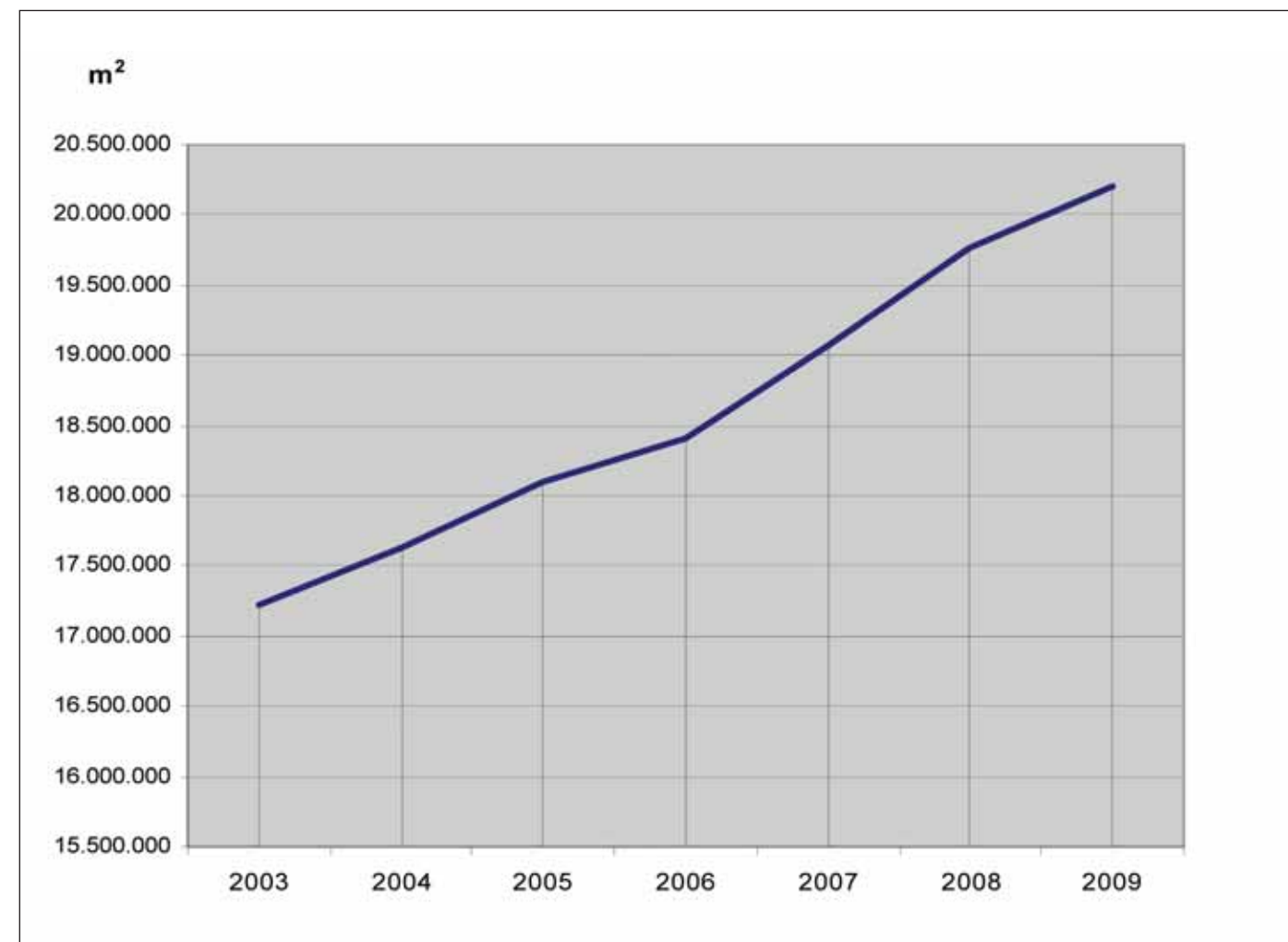

уштеда од 32 милиона динара. Сходно томе, смањен је и утрошак појединих хемикалија које се користе за производњу омекшане воде. Наставак тенденције смањене производње омекшане воде резултат је следећих предузетих мера: смањења губитака у систему, замене дотрајалих топовода, замене преградне арматуре (лоптастих славина), уградње нове преградне арматуре (лоптастих славина) ради бољег санкционисања топоводне мреже и мањег пражњења приликом отклањања цурења на топоводима, као и мање потрошене омекшане воде приликом испирања мреже.

Поред тога, потрошња водоводске воде смањена је за 16 одсто у односу на 2008. годину, а у 2009. је извршено и термовизијско снимање 60 одсто топоводне мреже из ваздуха. На добијеним снимцима су обележена места цурења, па су реконструисани делови мреже на којима су цурења највећа, чиме су смањени губици не само воде него и енергената који се употребљавају за загревање воде којом се пуни систем даљинског грејања. У оквиру припрема за наредну грејну сезону, „Београдске електране“ су већ прешле у фазу ремонта свих производних постројења и, по потреби, појединих делова дистрибутивних система.

Нови вреловодни котлоа (ВКВ)

Према речима Владана Павловића, директора производње, у летњим месецима биће завршени радови на изградњи вреловодног котла (ВКВ) снаге 140 мегавата, као и његово повезивање на систем топлане „Нови Београд“. Такође, планирано је проширење објекта погонске зграде топлане „Нови Београд“, као и привођење крају измештања гасно мерно-регулационе станице.

У ремонтном периоду биће настављени радови на измењивачкој станици магистрале М6 и биће обављена адаптација разводног постројења у топлани „Нови Београд“. Поред тога, у поменутој топлани биће реконструисан понтон на Сави и изграђено постројење за континуално одсољавање и одмуљивање парних котлова, што ће бити учињено и у топланама „Вождовац“, „Дунав“ и „Коњарник“. Изградња овог постројења омогућиће веће уштеде енергије и већи степен корисности у раду парних котлова. Како би били створени услови за гашење котларнице у насељу Сава Ковачевић, биће започета изградња магистралног топовода од грејног подручја топлане „Нови Београд“ до поменуте котларнице.

У топлани „Дунав“ у плану је увођење ВМС-а за један вреловодни и један парни котлоа. На тај начин биће завршена модернизација котлова у овом топлотном извору. Увођењем ВМС-а биће постигнута оптимизација рада котлова (сагоревања) и њихова контрола кроз надзорно-управљачки систем топлане.

У топлани „Церак“ биће уграђена два плочаста измењивача за припрему потрошне топле воде у летњем периоду, док ће у топлани „Младеновац“ бити завршени радови на деферизацији у циљу смањења количине гвожђа у води којом је систем напуњен. Тако ће бити смањен ризик од корозије и продужен век трајања топоводне мреже на овом грејном подручју.

М. Мандић

Обимни радови у ТО „Нови Београд“

Оптичко препознавање докумената у ОЦ Набавке

Владо Кривокапић

Београдске електране“ су коришћењем софтвера Spider.Net, који омогућава дигитализацију, обраду и чување докумената, до сада електронски архивирале део документације великих набавки. На тај начин су, поред ефикасне претраге података, смањени трошкови и повећана сигурност информација.

Закон о електронском документу (којим се изједначава важност папирног и електронског документа) ступио је на снагу јула 2009. године. Имајући у виду да се у јавности већ дуже време говори о скором увођењу ове за пословање значајне олакшице, „Београдске електране“ су правовремено набавиле софтвер за електронско архивирање докумената и од дана правоснажности у Организационој целини Набавке почело се са „превођењем“ класичне архивске документације у дигиталну.

„Београдске електране су од фирме ‘МФЦ Микрокомерц’, домаћег лидера у развоју документ менаџмент решења, набавиле најновију технолошку генерацију њиховог стратешког производа Spider.Net“ – рекао је за „Инфобел“ Владо Кривокапић, директор ОЦ Набавке.

„Досадашња искуства су доказала да се применом софтвера Spider.Net може постићи и до 80 одсто уштеде у односу на класично архивско пословање. Оваквим начином рада смањују се трошкови, повећава се радна ефективност и тиме се појачава свеобухватна позиција фирме на тржишту. Досадашњи начин вођења

Могућност уништења минимална

Електронско архивирање има још једну веома важну предност – могућност уништења дигиталног архивског материјала сведена је на минимум. На сваких 50.000 скенираних докумената врши се backup, односно меморисана документација се снима на DVD дискове и то у три примерка, који се потом архивирају на различитим локацијама. На тај начин осигурава се трајност архивског материјала, која према интерним документима, достављена Архиву града Београда, траје 10 година – две године дуже од законског минимума.

архиве, без обзира на систематичност одлагања документације, није омогућавао ефикасност, односно није се брзо долазило до потребних информација“ – истакао је Кривокапић и додао: „Недостаци традиционалних архива огледају се и у централном складиштењу. За овакав начин архивирања потребан је велики простор. Врло битан фактор јесу и радни трошкови. Анализе пословања показују да значајан део радног времена одлази на сам рад са документацијом, и то на архивирање, прослеђивање и претрагу. Осим радних, ту су и материјални трошкови: фасцикле, регали, трошкови копирања. Не сме се занемарити ни, можда, највећи недостатак старог начина архивирања, а то је опасност од губитка документације – информације.

Уместо 150.000 папира 3 DVD-а

Карактеристика софтвера Spider.Net јесте брза и једноставна претрага документа, брз проток информација, могућност истовременог приступа електронској архиви са више локација у компанији, као и лако дефинисање привилегија приступа, каже Милан Богдановић из ОЦ Набавке, тренутно једино задужено лице за спровођење електронског система архивирања докумената у предузећу. „За сада се електронски архивирају само документа која водимо као велике набавке јер поред тога што таква врста набавки има високу новчану вредност, она приликом архивирања захтева и највећи простор. ‘Електране’ годишње спроведу између 600 и 800 великих набавки. Свака од њих садржи у просеку око 200 страница документације, неке иду чак и до 800. Сходно томе, лако је израчунати да се само током једне године архивира од 120.000 до 160.000 папира, односно докумената“ – каже Богдановић и наставља: „Према новом Закону о јавним набавкама правна лица су дужна да осам година чувају архивску документацију, што представља огромну количину папира. Мале набавке за сада не уносимо у електронску архиву, јер не само што их је мање од великих, већ цео предмет једне такве набавке у просеку садржи око 20 страница, па не заузима велики простор за складиштење. У ОЦ Набавке завршено је скенирање и микрофилмовање документације за 2009. и, како сазнајемо, прешло се на текућу годину. Скоро 95% посла је обављено, а произвођач софтвера је преузео обавезу електронске обраде и архивирања предмета велике набавке из 2006, 2007. и 2008. године. Spider.Net функционише по принципу повезивања људи, опреме и софтвера, чиме се омогућава ефикасност и продуктивност пословног процеса. У апликацији Spider.Net корисницима су понуђене многобројне опције за класификовање докумената, а на тај начин и брзо претраживање. Да би се спречила злоупотреба података једно лице је супервизор-администратор система, у нашем случају је то сада Богдановић. Супервизор-администратор осим уноса података има право евентуалне измене, њихово прослеђивање електронском поштом или штампање документа, али такође има увид и када је неко од овлашћених лица (која имају право само да прегледају документацију) „улазио“ у програм и које документе је претраживао.

С. Луковић

Квалитетније грејање и нови прикључци

Изградња новог магистралног топловода

Изградња магистралног топловода од Улице Господара Вучића до Рузвелтове, у оквиру реконструкције Булеvara краља Александра, један је од најзначајнијих пројеката нашег предузећа у 2010. години. Пројекат подразумева уградњу чак око 7.000 метара нових цеви, односно по 3.500 метара са обе стране улице. Ова инвестиција вредна је 300 милиона динара и финансира је Град Београд.

Према речима надлежних, 3.500 метара цеви представља потпуно нов магистрални топловод великог пречника. Изградњом овог топловода биће извршена топлификација зоне Булеvara краља Александра, што значи да ће више десетина хиљада метара квадратних стамбеног и пословног простора моћи да буде прикључено на систем даљинског грејања. Поред тога, топлификација ће смањити број индивидуалних котларница – загађивача у најужем градском језгру, јер ће стамбени и пословни објекти бити прикључени на систем даљинског грејања.

Захваљујући овом пројекту значајно ће бити растеређена „Врачарска магистрала“ из које се топлотном енергијом снабдевају објекти на Врачарском платоу. Смањењем оптерећења поменутог магистралног топловода досадашњим корисницима са Врачарског платоа биће обезбеђена квалитетнија и сигурнија испорука топлотне енергије. Такође, стећи ће се услови да се

на Врачарском платоу, који припада зони интензивне изградње, топлификује велики број нових и већ постојећих објеката. Приликом реконструкције Булеvara краља Александра, кажу надлежни, биће заштићен и постојећи топловод, који је изграђен пре око 20 година. Савремена заштита топловода, чак и од луталужућих струја, смањиће број евентуалних кварова у будућности, а то је још једна добробит овог пројекта.

Важно је истаћи да се сви испоручени предизоловани системи (цеви и припадајућа опрема) контролишу кроз завршну контролу испоручених елемената по важећим стандардима, а сваки испоручени елемент прати сертификат акредитоване контролне организације. Осим тога, контролу извођења радова врши акредитована контролна организација у складу са стандардом ЕН13941, док се контрола заварених спојева врши у обиму 100% радиолошким методама испитивања. Иначе, Центар за испитивање, квалитет и екологију предузећа врши сва потребна испитивања у складу са примењеним стандардима.

С обзиром на то да читав пројекат реконструкције Булеvara краља Александра мора бити завршен до јесени, рок за извођење радова „Београдских електрана“ је 32 дана за десну страну улице и исто толико за леву страну. Радови се изводе у смеру од Вуковог споменика ка Цветковој пијаци. У оквиру овог – највећег овогодишњег пројекта Града Београда „Београдске електране“ су обезбедиле двадесетчетворочасовну доступност надлежних директора, шефова сектора, шефова служби и надзорних органа.

Према речима Радована Дрче, помоћника директора Агенције за инвестиције, радови на поменутој деоници дугој око 2,5 километара веома су обимни. „Осим обнављања трамвајских шина и контактне мреже, предвиђена је и изградња топловода, те комплетно обнављање водоводних, канализационих и других инсталација. Шине ће дуж читаве улице бити измештене у средину и биће компатибилне за Light rail transit, а где год има могућности уредиће се и посебно одвојити паркинг простор. Булевар ће такође добити нов коловоз и тротоаре“ – рекао је Дрча. Реконструкција је конципирана тако што је читав булевар подељен на четири деонице, на којима се ради истовремено.

И.К.

На реду је Улица Војводе Степе

Градска влада планира да Улица Војводе Степе буде урађена по сличном плану као Булевар краља Александра. „Дао сам налог службама које се тиме баве да у Улици Војводе Степе регулациони план буде направљен на сличан начин како бисмо решили проблем паркирања и свега осталог, пошто је и тамо исти проблем као у Булевару краља Александра“ – рекао је градоначелник Београда Драган Ђилас.

„Телеком Србија“ омогућио нове погодности запосленима у „Београдским електранама“

Како би побољшали телекомуникационе услуге, а истовремено смањили трошкове, менаџмент нашег предузећа је издејствовао за запослене низ повољности код „Телекома Србије“. Важно је истаћи да су разговори у мрежи предузећа однедавно бесплатни и да због тога максимално треба користити мобилну мрежу за међусобне разговоре, јер је позив са фиксне ка мобилној мрежи изузетно скуп. Прва могућност је добијања on line листинга, друга се односи на улазак чланова породице запосленог у бизнис мрежу предузећа (јефтинији разговори и друге повољности), а трећа могућност је јефтинији приступ интернету.

Оператор мобилне телефоније „Телекома Србија“, који своје услуге пружа „Београдским електранама“, омогућио је свим запосленима у предузећу on line увид у листинг рачуна за претходна три месеца. Од 20. априла сви запослени који користе службене картице за мобилне телефоне на једноставан и брз начин, преко интернет линка <http://listing.telekom.rs/>, могу да провере потрошњу коју су остварили у последња три месеца.

Поступак пријављивања је једноставан и траје кратко. Одласком на поменути линк отвара се страница МТ:С Listing. Уносом целог броја телефона, а не последњих цифара, и кликом на тастер ПОШАЉИ ШИФРУ завршен је први корак ка добијању листинга. Након неколико секунди на службени број телефона „Телеком“ ће упутити СМС-поруку са шифром. Потребно је да корисник добијену шифру унесе у предвиђено поље, које се налази испод поља у које се уноси број мобилног телефона. Притиском на тастер ЛИСТИНГ, који се налази испод поља за унос шифре, корисник улази у свој листинг.

Важно је напоменути да шифра коју корисник добије од „Телекома“ важи само 30 минута и може се искористити једном. Такође, корисник свој листинг може да погледа пет пута у току дана. Дакле, када истекне временски ограничена шифра, корисник мора да понови поступак како би СМС-ом добио нову. „Телеком“ напомиње да је листинг за претходни месец доступан најраније десетог дана у текућем месецу. Иначе, листинг не садржи само

податке о потрошњи, већ и низ других корисних информација, почев од минутаже остварене у мрежи, преко оствареног ро-минга, па до информације да ли је корисник користио телефонске игре на срећу.

Информације о саобраћају који је остварен у претходна два месеца налазе се на врху странице, у десном углу, а испод броја телефона (означено црвеном бојом: претпрошли месец – прошли месец).

На овај начин сви запослени брзо и без непотребних процедура могу да провере све податке у вези са коришћењем службеног броја телефона.

Напомињемо да се од децембра 2008. године листинг разговара и порука остварених путем службених мобилних телефона не преузима од стране предузећа. Пословном политиком фирме је предвиђено да само корисник одређене картице може да има увид у остварени саобраћај, уколико сам изрази потребу за тим.

Погодности за чланове породице запосленог

Нова понуда „Телекома Србије“, након потписивања појединачних уговора са запосленима на неодређено време у „Београдским електранама“, подразумева испоруку нове СИМ картице са новим претплатничким бројем (постоји могућност уговарања више картица). Ове картице би биле интегрисане у „Биз:нет ЈКП Београдске електране“, а нови корисници (чланови породице запосленог) користили би све бенифиције и тарифе „Биз:нет-а ЈКП Београдске електране“. Важно је истаћи да ће нови корисник овог повлашћеног пакета независно примати рачун на адресу коју наведе у захтеву, односно уговору. Уговор ће гласити на име запосленог на неодређено време у „Београдским електранама“ (или на пунолетног члана његове породице) и он ће бити одговоран за редовно измирење рачуна.

Поред могућности да се по сваком од појединачних уговора добије нова СИМ картица (нови број), постоји могућност да корисник интегрише постојећу (приватну) картицу уколико није под посебном уговорном обавезом и уколико је та картица из „Телеком“ мреже (064). Тарифе за кориснике појединачних уговора биле би исте као за „Биз:нет ЈКП Београдске електране“, с тим што би претплата по једној корисничкој линији (картици) била 250 динара месечно. Сваки корисник би имао бесплатан саобраћај до тог износа (обухвата све услуге и цене које су дефинисане за „Биз:нет тарифни профил Београдске електране“, осим VAS – Value Added Service услуга и роминага). Разговори између бројева „Биз:нет-а ЈКП Београдске електране“ и оних који би се водили као појединачни уговор били би тарифирани са 0 (нула) динара, дакле били би бесплатни. Кроз овај вид сарадње није предвиђена

опција набавке мобилних телефона, већ то свако треба да уради у сопственој режији.

Све потребне информације, процедуре, уговори и услови уговарања биће прослеђени организационим целинама, а нова понуда „Телекома Србије“ доступна је од маја 2010. године.

Јефтинији интернет у вашем стану (АДСЛ пакети за наше запослене)

АДСЛ (асиметрична дигитална претплатничка линија) омогућава да се оствари стална и квалитетна интернет веза, уз истовремено слободну телефонску линију, а да при том приступ буде брз, асиметричан и сигуран. Код АДСЛ приступа проток долазног саобраћаја је значајно већи од протока одлазног саобраћаја, што је погодно за преглед електронске поште, приступ веб сајтовима итд. У оквиру услуге на располагању су разноврсни пакети са великим опсегом протока.

Приликом избора одговарајућег АДСЛ пакета запослени може да се одлучи за статичку IP адресу (увек исту) или динамичку IP адресу (увек различиту).

„Телеком“ одобрава попусте на износ месечне претплате за запослене у „Београдским електранама“, на основу захтева и потврде који ће се од јуна месеца добити у фирми.

Попуст на цену месечне претплате (%)	
АДСЛ са динамичком IP адресом	АДСЛ са статичком IP адресом
20%	30%

Услови коришћења услуге са попустима закључују се уговором са запосленим у нашем предузећу на минималан период од 24 месеца. Понуда важи само за нове АДСЛ прикључке или АДСЛ прикључке без уговорних обавеза.

Све додатне информације о АДСЛ пакетима и другим услугама које запосленима нашег предузећа пружа „Телеком Србија“ ускоро ће бити постављене на интернет портал „Београдских електрана“.

У току израда имовинских карата грађана

Убрзано се ради на припреми имовинских карата за све грађане Србије – потврђено је у надлежном Министарству финансија. За сваког грађанина у посебно формирану базу биће похрањени сви подаци који би указивали на његов материјални статус. Србија ће, у овом случају, пратити модел који је применила Литванија.

Идеја је да се упореде постојеће базе података о сваком грађанину у Србији – објашњавају у Министарству финансија. Тако ће се на истом месту наћи подаци о примањима сваког појединца, покретној и непокретној имовини, штедним уложима, власништву над хартијама од вредности и слично. Рачуна се да ће примена имовинских карата почети у наредној години. Овај модел осмишљавања имовинских карата разликује се од других по томе што ниједан грађанин неће бити обавезан да се посебно пријављује како би остварио право на неку субвенцију – тврде у Министарству финансија. Једноставно, укуцавањем личног броја биће доступни подаци да ли неко испуњава или не услове како би добио повлашћен статус при плаћању одређених услуга. Припремају се и закони којима ће се утврдити које категорије грађана имају право на субвенцију при плаћању одређених

услуга. На овај начин могу се решити многобројни проблеми, од плаћања комуналних услуга (па и грејања), преко електричне енергије, до субвенција намењених родитељима за плаћање вртића. Држава тако може да смањи проблеме предузећа која кубуре са наплатом својих услуга, јер ће материјално угрожене субвенционисати, док ће сви остали морати да плате реалне цене (грејања, струје, гаса, комуналија итд.).

И. Краснић

Добро се греју, али немају довољно новца да то плате

Велики проценат неплатиша не плаћа обједињену наплату или то чини са закашњењем због недостатка новца. Они би желели да у договору са „Инфостаном“ отпочну са отплатом, али на начин примерен њиховом могућностима. Иначе, кажу да су задовољни грејањем и оцењују га високом просечном оценом 3,74.

У циљу повећања наплате грејања од домаћинстава која нередовно измирују своје обавезе према „Београдским електранама“, агенција „Нинамедиа“ обавила наручено истраживање ЦАТИ методом (интервју електронским и телефонским путем) на узорку од 1.000 Београђана који нередовно плаћају рачуне обједињене наплате.

Ако се има у виду да испитаници припадају категорији нередовних платиша (саговорници нису знали да су циљано позивани) онда би поједине одговоре, односно њихову искреност, требало прихватити са резервом, што се и могло претпоставити приликом наручивања истраживања.

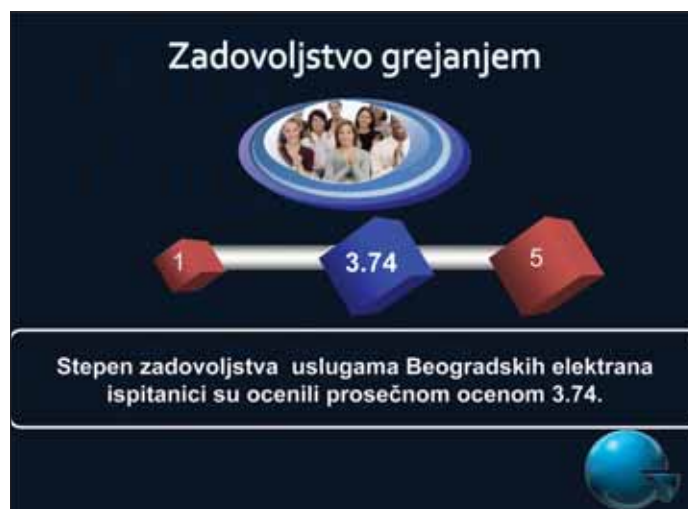

Социодемографска структура дужника

Истраживање је спроведено међу корисницима који припадају категорији највећих дужника и то на територији шест грејних подручја Београда: Нови Београд (обухваћени такође одговори испитаника са земунског подручја), Коњарник, Дунав, Баново брдо, Церак и Вождовац.

Већину испитаника чиниле су жене – 65 одсто. Највећи проценат целокупног узорка, 36 одсто, припада старосној групи од 45-59 година. Преко 60 година има 22 одсто испитаника, исто толико њих је старо између 15 и 29 година, док 20 процената има између 30 и 44 године.

Степен образовања интервјуисаних дужника је прилично висок. Вишу и високу стручну спрему има 36,7 процената, док средњу спрему има 58,2 одсто. Међутим, ако се има у виду да 22 одсто анкетираних припада старосној групи између 15-29 година може се закључити да међу њима сигурно има велики број средњошколаца и студената, односно потенцијалних академаца. По аналогији, исти број још нема лична примања и нису носиоци станарског права, што је за ово истраживање значајан податак у анализи појединих одговора. Такође, на анализу утиче и податак да близу трећине испитаника, то јест 27,2 одсто, није хтело да одговори на питање о висини личних месечних примања.

Највећи број дужника (39,8 процената) је са подручја Новог Београда, што се могло и претпоставити јер топлана „Нови Београд“ снабдева скоро половину грејног подручја београдских топлана. Најмање неплатиша (8,1 одсто) је са подручја Вождовца. Међутим, иако је овај проценат најнижи, у односу на неплатише у виду чињеница да је грејно подручје топлане „Вождовац“ релативно мало у односу на новобеоградско. Према томе, много већи проценат Вождовчана у односу на Новобеограђане не плаћа грејање.

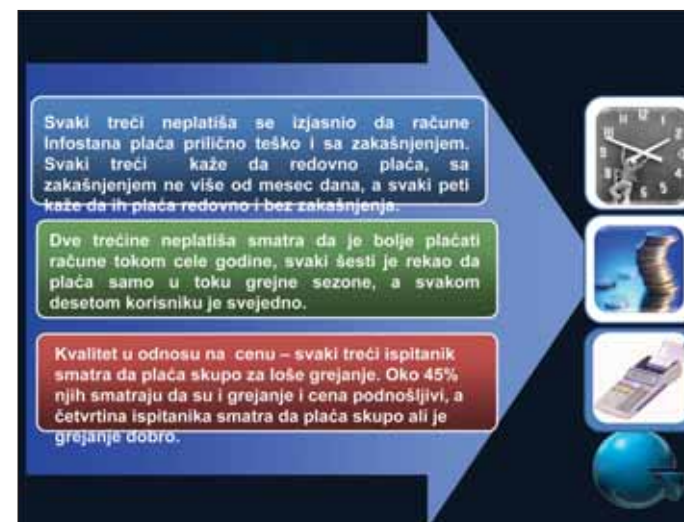
Према висини дуга неплатише су подељене у четири категорије: до 20.000 динара дугује 28,4%, до 80.000 динара 28,9%, до 200.000 динара 24,7% и преко 200.000 динара дугује 18% потрошача. Највећи дужници, преко 200.000 динара, скоро у истом проценту, греју се из топлане „Нови Београд“ и „Баново брдо“ (20,6%, тј. 20,3%).

Највећи број неплатиша у најнижој категорији дуга (до 20.000 динара), и то са рекордним процентом од 42,3, припада територији Вождовца. Осим тога, Вождовац је интересантан јер је ова топлана недавно реконструисана, проширени су капацитети и познато је да је на тој општини саграђено доста мањих вишеспратница које су прикључене на топловодну мрежу.

Из свега наведеног може се извести закључак да овај изузетно висок проценат дужника чине управо станари из новосаграђених објеката који су прикључени на мрежу. Једина непознаница је да ли рачун „Инфостана“ нередовно плаћају потрошачи-власници станова или њихови подстанари?

Неплаћање рачуна није условљено квалитетом грејања

Око 45 одсто испитаника сматра да су и грејање и цена подношљиви, четвртина испитаника сматра да плаћа скупо, али да је грејање добро, док сваки трећи испитаник сматра да је цена висока у односу на квалитет грејања.

Анкетиранима, које чине искључиво неплатише, постављено је питање „Да ли редовно плаћају рачуне обједињене наплате?“. Одговори испитиваног узорка потврдили су констатацију с поче-

тка текста да испитаници нису на сва питања давали искрене одговоре. Према резултатима, сваки трећи неплатиша рачуне „Инфостана“ плаћа прилично тешко и са закашњењем. Такође, сваки трећи испитаник каже да редовно плаћа, са евентуалним закашњењем које није дуже од месец дана, а сваки пети да их плаћа редовно и без закашњења!

О динамици плаћања рачуна „Инфостана“ две трећине неплатиша сматра да је их боље плаћати током целе године, сваки шести је рекао да плаћа само у току грејне сезоне, а сваком десетом кориснику је свеједно.

Каква осећања изазива дуговање?

Анкетираним неплатишама понуђено је више констатација које су могли да вреднују оценом од 1 до 5. Тако је на понуђену констатацију „Сви дугови једнако изазивају негативна осећања, без обзира на то коме дугујемо“ – просечна оцена била 3,73. Овде се примећује благи раст степена слагања у односу на пораст година, док је степен слагања најнижи код корисника који услуге „Електрана“ користе краће од годину дана. Понуђена констатација „Најнепријатније је дуговати за нешто што је већ потрошено, јер је то потрошено и тога више нема“ – оцењена је са 3,61. Затим „Људи плаћају своје рачуне јавним предузећима понајвише из разлога што осећају обавезу да плате оно што су потрошили“ – оцењено је са 3,41. Констатација „Просечан корисник се осећа незаштићено и као да неко има монопол над његовом платом када добије рачун за комуналне услуге“ – вреднована је са 3,22. Док је последња, која гласи „Већина људи остале рачуне плаћа одмах, али одуговлачи са плаћањем рачуна ЈКП 'Инфостан', јер нам ове услуге нико не може искључити, али струју, телефон итд. могу“ – оцењена са 3,15.

Разлози за (не)плаћање рачуна

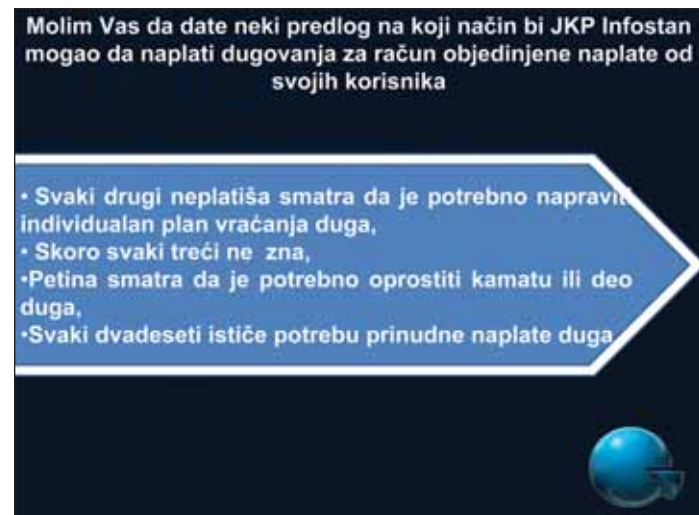
„Људи плаћају своје рачуне јавним предузећима понајвише из разлога што се плаше камата и других санкција у случају неплаћања“ – сматрају млађи испитаници (15-44 године) и они са нижим образовним статусом.

Степен слагања са понуђеном констатацијом „Једини начин да се дужници приволе да плате рачуне јесте укључивање у рачун нечега што се може искључити ако се не плати (на пример струја)“ – највећи је код приватника и ученика/студената, а најмањи код неформално запослених, и то најчешће код испитаника са Церака, Вождовца и Дунава.

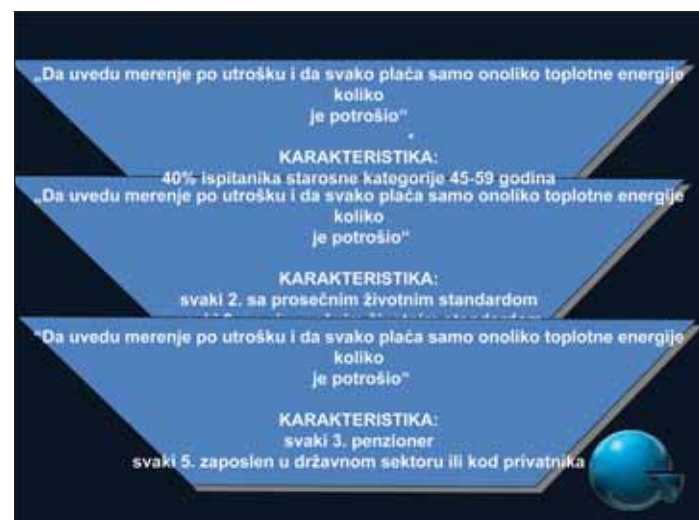
Када је реч о одговору „Нико не би плаћао рачуне када не би следиле санкције за неплаћање“ већи је степен слагања код испитаника мушког пола. Приметно је линеарно смањење степена слагања у односу на пораст година и смањење степена образовања.

Констатација „Употреба обновљивих извора енергије (посечена стабла и нуспродукти обраде дрвета) једини је начин да се спречи вртоглави скок цена грејања“ – просечно је оцењена са 3,21. „Рачуни за грејање су толико високи превасходно због високих цена нафте и гаса на тржишту“ – оцењено је са 3,11, док је констатација „Да се грејање плаћа одвојеним рачуном, наплата би била боља него у случају обједињене наплате ‘Инфостана’“ – добила оцену 3,04.

Како решити проблем дуга?

На питање „Молим Вас да дате неки предлог на који начин би ‘Инфостан’ могао да наплати дуговања за рачун обједињене наплате од својих корисника“ сваки други неплатиша је одговорио да је потребно направити индивидуалан план враћања дуга, скоро сваки трећи да не зна, петина, већином узраста од 15-29 година, сматра да је потребно опростити камату или део дуга, док сваки двадесети испитаник истиче потребу принудне наплате дуга. Наведене одговоре је дало 42 процента испитаника, тј. категорија која свој животни стандард оцењује као сиромашан или просечан.

Најзаступљенија мишљења испитаника

1. „Од свих градова у Србији, грејање је најскупље у Београду.“ – просечна оцена 4,34 (градација од 1-5)
2. „Ако јавна комунална предузећа не испуњавају своје обавезе према корисницима, не могу ни да очекују да ће корисници редовно плаћати рачуне“ – просечна оцена 3,64.
3. „Постоји бунт у људима, у смислу да корисници за неку ставку неће да плате у некој ситуацији, пошто то не функционише, а захтева се од њих да плате“ – просечна оцена 3,38.
4. „Дешава се да су из ЈКП ‘Инфостан’ неажурни и да људима не прокњиже уплату, а зарачунају камату“ – просечна оцена 3,38.
5. „Упркос великим дуговима ‘Београдске електране’ се ‘јуначки боре’ да грађани не осете уколико поново дође до гасне кризе“ – просечна оцена 3,28.

Истраживање је показало да потрошачи неплатише са најнижим примања, испод 12.000 динара месечно, имају најмање поверење у званичне изјаве и реалне чињенице које „Београдске електране“ износе у јавност. Они су се у највећем проценту сложили са понуђеним констатацијама:
 – „Ни топлификација ни инвестиције ‘Београдских електрана’ не зависе од редовности плаћања рачуна ЈКП ‘Инфостану’“.
 – „Дуг ‘Београдских електрана’ према НИС-у и ‘Србијагасу’ је чиста измишљотина којом ‘Београдске електране’ хоће да преваре грађане да измире своја дуговања“.
 – „Комунална предузећа често не излазе у сусрет корисницима, што доводи непотребно до великог броја дужника“.

Међутим, требало би истаћи да је степен апсолутног неслагања обрнуто пропорционалан висини личних месечних примања и оцени животног стандарда интервјуисаних лица.

Анализом свих одговора спроведеног истраживања на узорку – неплатише, може се закључити:
 - Степен задовољства дужника „Београдских електрана“ је 3.74 (понуђене су оцене од 1 до 5)
 - Неплатише најчешће не плаћају јер немају новца
 - Две трећине испитаника одобрава плаћање током целе године

Квалитет наспрам цене – око 45 одсто испитаник сматра да су и грејање и цена подношљиви, сваки трећи мисли да квалитет грејања није адекватан цени, а четвртина сматра да цена јесте висока, али да је и грејање добро. Најразличитији ставови се огледају по варијаблама радни статус и године старости.

С.Луковић

Марко Стојановић, директор Управе за енергетику Београда

Београд ће добити „зелену“ мапу

Град Београд предузео је кораке који су неопходни како би дошло до промена у области енергије, енергетске ефикасности и свести о значају енергије код појединца и друштва у целини. Предавања о енергетској ефикасности и истраживања из области обновљивих извора енергије представљају управо те основне кораке.

„Основни задатак енергетике у друштву јесте да обезбеди енергију у количини и облику који су потребни сваком појединцу и целокупном друштву, јер је она једна од основних животних потреба. Коришћењем обновљивих извора енергије директно се спроводе мере за очување животне средине. Енергетски развој градова у Европи усмерен је на одрживо коришћење обновљивих извора енергије на начин којим би се постигла супституција фосилних горива и смањење емисије штетних гасова у атмосферу. Најважнији обновљиви и одрживи извори енергије јесу снага воде, топлота земље, снага ветра, сунца, таласа и биомаса“ – рекао је за „Беоинфо“ Марко Стојановић, директор Управе за енергетику.

Истраживања из области обновљивих извора енергије, која су у претходном периоду спроведена, представљају одличну подлогу за процене привредног и енергетског потенцијала одређених региона у граду. Резултати истраживања моћи ће да се искористе у оквиру енергетских планирања на територији града и биће презентовани у елаборатима, а служиће за информисање и едукацију стручне јавности, студената, професора, ученика, наставника, потенцијалних корисника из локалне самоуправе, инвеститора из области зелене енергетике и свих оних који граде објекте високе преко 20 метара или имају више етажа испод нивоа земље. Кад је реч о могућностима добијања електричне енергије помоћу мобилно-хибридног система „ветар-солар“, завршена је прва фаза студије која је испитала могућности добијања електричне енергије из ветра и сунца. Помоћу мобилно-хибридног система, који је преносив, електричном енергијом се могу снабдевати мали потрошачи који нису везани на електричну мрежу. У наредним фазама систем ће се инсталирати на разним позицијама у Београду како би се добили резултати за што шире подручје града.

У сарадњи са Електротехничким факултетом из Београда покренуто је истраживање потенцијала енергије ветра и идентификација најповољнијих локација за изградњу ветроелектрана на територији града. Електротехнички факултет има могућности да савременом опремом и методама обави истраживања потенцијала енергије ветра, одреди најповољније локације за изградњу ветроелектрана у Београду и генерише их тако да се могу користити као консултативни елементи за пројектовање ветрогенератора – снага и тип и просторно мапирање. Резултати

мерења омогућиће да се уз примену адекватних софтвера израде карте ветрова како би се лоцирале зоне где се могу постављати ветрогенератори значајнијих снага (већ од 0,5 мегавата), који у пољу ветроелектране могу дати и неколико десетина мегавата електричне енергије.

С друге стране, Рударско-геолошки факултет у Београду може да обави истраживања потенцијала субгеотермалних водних ресурса Београда и да савременим методама идентификује погодне локације за њихову примену у објектима помоћу топлотних пумпи.

Добијени резултати биће генерисани тако да могу користити као елементи за пројектовање система, уз просторно мапирање потенцијалних корисника. Израдиће се и матрице номиналне расположивости енергије из подземних вода на основу парова температуре и издашности на више локација у Београду у трајању од годину дана, што је минимални период за таква мерења. Резултати ових мерења послужиће за израду хидрогеолошких карти на основу којих ће се процењивати могућност примене топлотних пумпи.

„Мора се истаћи да Рударско-геолошки и Електротехнички факултет, који спроводе ова истраживања, поседују стручно и практично знање и значајно искуство у реализацији енергетских истраживачко-развојних пројеката овог типа, што гарантују највиши стручни третман пројеката и отвара могућности дугорочне сарадње“ – казао је Стојановић.

У протеклом периоду одржана су и пробна предавања о енергетској ефикасности и обновљивим изворима енергије у три средње школе, које је слушало око 300 ученика. Овај пројекат ће бити настављен у школама, у градској управи и јавним комуналним предузећима, а планира се и деловање на ширу популацију путем разних облика информисања и едукације.

Беоинфо вести

TERMIS побољшава услугу и смањује трошкове

На грејном подручју топлане „Коњарник“ испробана је функционалност софтвера ELTEC TERMIS који омогућава ефикасан и стабилан режим рада топловодне мреже „Београдских електрана“.

Презентација надоградње софтвера ELTEC TERMIS, у SCADA систему, одржана је крајем априла у Медија центру нашег предузећа. Петар Васиљевић, помоћник генералног директора за техничке послове, представници фирме „EL-TEC Mulej“, као и стручњаци предузећа упознали су присутне са предностима које овај систем пружа, али и са резултатима његове практичне примене приликом тестирања на подручју грејног подручја Коњарник.

Осим о могућностима софтверског пакета ELTEC TERMIS, који омогућава ефикасно и у сваком тренутку контролисано праћење и одржавање стабилног режима рада топловодне мреже, присутни на презентацији су информисани и о поступности сегмената који су довели до коначног циља.

Реализацији овог пројекта претходила је имплементација статичког модула овог софтвера (тзв. модел менаџер) у оквиру којег су унети сви теоријски подаци о грејној мрежи, пречници топलोвода, храпавости цеви, протоку и падовима притиска итд. Такође, приступило се имплементацији калибрационог модула у оквиру којег је сроведена калибрација модела. Иначе, први корак, неопходан за електронско праћење система протока топлотне енергије, учинио је стручни тим предузећа из Пројектног бироа. Користећи софтверски пакет TERMIS, они су испројектовали топловодну мрежу коју „Београдске електране“ покривају.

Потом се кренуло у постепену реализацију пројекта. Извршена је припрема калибрационих модела (успостављање једнакости између теоријских и стварних хидрауличких параметара), затим оптимизација рада подстанца, њихова имплементација у обједињен систем електронског праћења рада топловодне мреже, обука стручњака предузећа (за TERMIS програм и оптимизацију рада подстанца) и, коначно, 12. априла је била практична провера постигнутог.

Петар Васиљевић

Чистији ваздух захваљујући уштедама

Софтвер ELTEC TERMIS помоћу калибрационих модела анализира унете податке у реалном времену. Надоградњом SCADA (Supervisory Control And Data Acquisition) система у конкретном случају је омогућена анализа спољашње температуре ваздуха, влажности и притиска, као и њихове осцилације, на основу чега оператери доносе најоптималније одлуке о даљем режиму рада топлотних постројења. Тиме се обезбеђује уједначено грејање за све потрошаче, смањују се губици енергије за минимум 3-4 одсто и емисија CO₂ у атмосферу. Овим програмом такође се постиже оптимизација подстанца, односно регулише се оптимални ре-

жим рада пумпи, а да при том потрошачи и даље добијају потребну количину топлотне енергије. Једна од значајних предности система ELTEC TERMIS јесте и тренутна сигнализација квара на мрежи, са прецизном локацијом, чиме се скраћује време изласка теренске екипе на место квара, а потрошачи су истовремено задовољни због брзе интервенције.

Након одржане презентације члан Градског већа Горан Алексић је похвалио „Београдске електране“ због постигнутих резултата у уштеди топлотне енергије, која се при том није негативно одразила на квалитет грејања. Наиме, „Електране“ су ове грејне сезоне, у односу на 2008/09, утрошиле 6,3 одсто мање енергента, односно уштеделе су 6,3 милиона евра. Податак је утолико значајнији ако се има у виду да је ширењем топловодне мреже грејна површина током 2009/10. повећана за 200.000 метара квадратних. Такође, важно је истаћи да је због поменутог уштеде у енергентима београдски ваздух чистији, јер у атмосферу није испуштена 21.450 тона угљен диоксида.

Применом ELTEC TERMIS-а може се очекивати још веће смањење трошкова. Пракса је показала да се у периоду од две до пет година уложена средства врате. Оперативни и оптимизациони модел TERMIS-а штеди од 0,65 до 1 одсто примарног горива, док SCADA омогућава оптимизацију рада подстанца и уштеду од 5 до 7 одсто примарног горива.

Од следеће грејне сезоне, по поменутом систему, требало би да раде и грејна подручја топлане „Нови Београд“ и „Дунав“.

С.Луковић

Вести - вести - вести - вести - вести

Кључ је у твојим рукама – угаси мотор ако стојиш дуже од 30 секунди!

Кључ је у твојим рукама“ назив је кампање покрета БЕЛЛС (Balkan Environmental Life Leadership Standard – Лидерски стандарди заштите животне средине на Балкану). Кампања је отпочела 22. априла, на међународни еколошки Дан планете Земље, са циљем да се повећа свест, у конкретном случају возача, о очувању животне средине. Активисти БЕЛЛС-а су тим поводом пред семафорима прометних београдских саобраћајница делили возачима пропагандни материјал у којем апелују да гасе моторе ако стоје дуже од 30 секунди.

Истраживања су показала да сваког дана просечан возач проведе бар 10 минута чекајући на семафорима. За један минут рада аутомобила у месту потребна је иста количина горива као и за један пређен километар. Више горива се потроши ако ауто ради у месту дуже од 30 секунди него при поновном паљењу. Чекајући на семафору са упаленим мотором свако од нас потроши месечно око 25 литара горива, што износи више од 2.500 динара. Сагоревањем једног литра горива ослобађа се приближно 2,5 кг угљен диоксида. Да би се неутралисала количина угљен диоксида коју само један аутомобил годишње производи чекајући на семафорима, потребна су 3,5 одрасла дрвета. Штедећи електричну енергију и гориво, чувамо планету и кућни буџет – поручује БЕЛЛС.

Усвојене одлуке Града о одвођењу и пречишћавању атмосферских и отпадних вода и о контроли квалитета ваздуха

Одборници Скупштине града усвојили су Одлуку о одвођењу и пречишћавању атмосферских и отпадних вода на територији града Београда и Програм контроле квалитета ваздуха у Београду у 2010. и 2011. години.

„Најважније новине које ова Одлука доноси јесу да ће убудуће власници кућа и других објеката бити одговорни за исправност унутрашњих канализационих инсталација, као и за исправност септичких јама. То ће контролисати општинска и градска комунална инспекција, а комунална предузећа имаће овлашћења да неисправне инсталације ‘скину’ са мреже“ – рекао је Горан Алексић, члан Градског већа и додао да ова одлука на јединствен начин уређује третман отпадних вода на подручју целог града.

Када је реч о дугорочном решењу проблема одвођења отпадних вода, у Београду се планира изградња пет мини-фабрика за пречишћавање воде, као и завршетак великог канализационог колектора „Интерцептор“.

„Тај велики посао, који према неким проценама кошта око милиарду евра, могао би бити реализован у наредних десетак година. У овом тренутку само 58 одсто Београда има изграђену канализацију“ – нагласио је Алексић.

Одборници су усвојили и двогодишњи Програм квалитета ваздуха у Београду. Квалитет ваздуха у главном граду мери се на 25 стационарних локација, док се издувни гасови који потичу од моторних возила контролишу на 16 најфреквентнијих раскрсница. Мерење квалитета ваздуха на стационарним станицама обављају стручњаци Градског завода за јавно здравље, док квалитет ваздуха на раскрсницама контролише Институт за јавно здравље „Милан Јовановић Батут“. За реализацију поменутог програма ове године је из градског буџета издвојено 26 милиона динара.

Горан Алексић

И „Београдски водовод“ у акцији наплате дуговања и искључења

Београдски водовод“ је наставио акцију наплате услуга од корисника који не измирују своја дуговања и искључивање неплатиша из система водоснабдевања. Акција се односи на кориснике који нису обухваћени обједињеном наплатом, а пре свега на оне који дуже време не плаћају воду и оне који дугују више од 100.000 динара.

„Према градској одлуци имамо право да за дуг старији од 60 дана предузмемо мере принудне наплате, међу којима је и искључење из система. Ми морамо да одржимо нашу ликвидност и морамо да наплатимо оно што смо произвели и уредно испоручили“ – рекао је Драгослав Булатовић, помоћник директора за техноекономске послове „Београдског водовода“.

Он је подсетио и да ће против потрошача, који су се по искључивању из система поново нелегално прикључили превезаним цевима, бити поднете прекршајне и кривичне пријаве.

Шабац: Дужници без грејања

Због великог дуга грађана, „Топлана Шабац“ искључује из система даљинског грејања највеће дужнике. Рестрикције у снабдевању односе се на грађане и власнике пословних простора

чији дуг премашује четири милиона динара. Грађани Шапца и власници пословних простора за услуге грејања дугују око 27 милиона динара. Слаба наплата у шабачком предузећу „Топлана“ условила је дуговање према добављачима, које сада премашује 60 милиона динара. Због тога су у овом предузећу одлучили да, како каже Дејан Стојановић директор „Топлане Шабац“, највеће дужнике искључе из система даљинског грејања.

„Неким корисницима смо послали опомене, неким тужбе, а тамо где постоји могућност ићи ћемо са искључењем и у наредном периоду. Ред величине где можемо искључити појединца који дугује, а не читаве објекте, је негде на нивоу четири милиона динара“ – рекао је Стојановић.

Председница Удружења потрошача Шапца, Драгана Симић Антонијевић, подсећа да је законска обавеза грађана да измирују свој дуг према топлани.

„Став Удружења потрошача је јасан, нормално је да за утрошене услуге потрошачи плаћају одговарајућу цену која је обрачуната према тарифном правилнику и ту нема никакве дилеме. Значи, ми смо сви обавезни да плаћамо цену за испоручену услугу грејања“ – поручила је суграђанима Драгана Симић Антонијевић

Геотермална електрана у Врању

Канадска компанија „BD Geothermal energy“ планира да отвори геотермалну електрану у Врањској Бањи, у коју ће бити уложено од 50 до 70 милиона евра. Директор ЈП „Управа Бање“ Небојша Стојановић рекао је да су град Врање и „Управа Бање“ потписали Меморандум о сарадњи са канадском компанијом, по којем би требало да почне отварање бушотина у Врањској Бањи. Он је навео да канадска фирма, у потрази за топлим водом, планира отварање двадесетак нових бушотина у Врањској Бањи, а отварање само једне бушотине кошта пола милиона евра.

„Након завршетка геотермалних истраживања уследиће и изградња геотермалне електране снаге 25 мегавата и то ће бити прва таква електрана на Балкану и у овом делу Европе“ – истакао је Стојановић. Према његовим речима, у наредне четири године очекују се инвестиције у електрану од око 70 милиона евра. Стојановић је додао да би на том пројекту требало да буде запослено 200 људи.

Врање

„Инфостан“: копије рачуна доступне путем интернета

Инфостан“ је на свом сајту увео преглед архиве рачуна у којем се налазе електронске копије рачуна за текући месец, али и сви остали рачуни на новом формату који су уведени од новембра прошле године. Поред on line упита стања, грађани у истој рубрици укуцавањем свог „идент броја“ и јединственог матичног броја имају увид у изворне верзије рачуна, које су по форми и садржају истоветне рачунима који корисницима комуналних производа и услуга стижу путем поште. Електронску копију рачуна грађани могу да одштапају и са њом изврше уплату у поштама и банкама, не чекајући редовну доставу рачуна путем поште, или у случају да су изгубили рачун.

Дужници у Новом Саду остају без станова

Предузеће „Информатика“ из Новог Сада, које наплаћује комуналне услуге у том граду, планира да грађанима на годишњем нивоу пошаље 90.000 опомена пред тужбе и 20.000 тужби, док ће опомене пред пленидбу покретне имовине највероватније добити 10.000 грађана. Исто тако, и за 150 највећих дужника планирана је наплата дуга путем продаје непокретности. У овом предузећу су истакли да је од октобра прошле године порасла наплативост рачуна. Због неплаћених рачуна обједињене наплате у поцедури је око 200 дужника, а уколико они не измире обавезе могуће је да остану и без стана. План овог предузећа је да наплате дуг путем продаје станова на лицитацији за 150 највећих дужника. Један стан је већ продат на овај начин, па су наплаћени дугови обједињене наплате. Ово су непопуларне мере и они их нерадно спроводе – истичу у новосадском предузећу. Прошле године „Информатика“ је путем судских пресуда наплатила дуг од 412.949.048 динара и послала грађанима 98.950 опомена пред тужбу и 21.004 тужби, док је опомене пред пленидбу покретних ствари добило чак 10.000 грађана. Послали су и 783 опомене пред тужење власницима станова који у њима имају фирму.

Неизвесна градња рафинерије нафте „Komiko oversiz“ у Србији

Ако компанија „Komiko oil“ до јуна месеца не добије одговарајућу локацију за градњу рафинерије нафте одустаће од улагања 250 милиона долара у Србију. Овај инвестициони пројекат је имао леп почетак. Пред сам истек 2008. године представници америчко-холандског конзорцијума „Komiko oversiz“ и градоначелник Смедерева потписали су меморандум и тиме најавили градњу 250 милиона долара вредног постројења за производњу бензина, евродизела и керозина, чија би дневна прерада износила четири хиљаде тона нафтних деривата. Изградњом рафинерије градски буџет би по основу такса и донација био повећан за 4,5 милиона долара. Такође, рафинерија би запослила од 300 до 500 људи, док би индиректно у тој компанији радило чак и до три хиљаде Смедереваца.

Уместо да је, према садржају меморандума, рафинерија већ увелико у изградњи, још увек се не зна ни њена локација. Разлог је сукоб мишљења надлежних по питању ове инвестиције, који још траје и не назире се скоро разрешење. Неслагање се односи на место предвиђено за градњу рафинерије, чија би производња, према мишљењу неких надлежних, загађивала животни простор. У међувремену, инвеститорима су се за подручје изградње рафинерије понудили Ковин, Пожаревац, а недавно и град Београд. Коначну одлуку о улагању у Србију или ван ње, како се сазнаје из медија, донеће Управни одбор конзорцијума у јуну месецу, након усвајања просторног плана за посебне намене.

Значај пелета у производњи топлотне енергије

На Конгресу World Sustainable Energy Days, одржаном у Аустрији од 2. до 5. марта, Радмило Савић, извршни директор „Београдских електрана“ представио је пројекат супституције чврстог горива биомасом у производњи топлотне енергије. На овогодишњем Конгресу, који се одржава већ десету годину заредом, учествовало је 750 стручњака из 51 земље. Иначе, Конгрес првенствено обрађује области примене чврсте биомасе као извора енергије, енергетску ефикасност објекта и соларну енергију. Програм је био подељен у шест сегмената: Пелет конференцију, Соларну конференцију, реновирање објеката, постер презентације из све три области, техничке посете постројењима која користе обновљиве изворе енергије и сајам пратеће опреме.

Излагање Радмила Савића

Присутне су поред организатора поздравили и Rudi Anschöber, регионални министар за енергију Аустрије и Emesse Kottasz из Европске комисије за енергију и транспорт.

Савић објашњава да су кроз 22 предавања учесници обрадили све сегменте, од сировинске базе, начина прикупљања и транспорта, прераде, складиштења, транспорта до потрошача и начина претварања у топлотну или електричну енергију. Други дан Конгреса био је резервисан за чврсту биомасу – пелет. Савић истиче да се првих неколико година на Конгресу посебна пажња посвећивала брикетима од струготине, али је временом водеће место преузео пелет због низа предности и комфора у раду.

У групи радова где су представљени већ реализовани пројекти, посебну пажњу и дискусије је изазвало излагање Савића, који је присутне упознао са практичним резултатима замене угља чврстом биомасом (пелетом и брикетом) у постојећим котларницама система даљинског грејања Београда, без њихове реконструкције или финансијских улагања. Подсећамо, „Београдске електране“ су у протекле две грејне сезоне у девет котларница (укупне снаге 27 MW) уместо угља утрошиле више од 5.000 тона биомасе. Пред препуном салом одржан је и округли сто на тему „Главни фактори за развој тржишта пелета“, где су учествовали водећи стручњаци из Европе и Америке. Тема расправе била је и одржив развој

са посебним освртом на сигурност производње и испоруке, са акцентом на крајњег потрошача и његове потребе, уз неопходност успостављања интернационалног тржишта пелета. Потрошња по грејној сезони, само у развијеним земљама ЕУ, износи неколико милиона тона. Поједине земље се сусрећу са проблемом да су максимално искористиле сопствене сировинске потенцијале, уз континуирани раст потражње, што узрокује поремећаје на локалном тржишту и значајне осцилације малопродајних цена. У протекле три године као значајни произвођачи (и извозници) пелета појављују се Русија и Америка, те се може очекивати да се његова цена дугорочно стабилизује.

„Примена остатака ратарске производње за задовољење енергетских потреба била је тема о којој се доста дискутовало. Стручњаци су дошли до закључка да је пољопривредни отпад значајан сегмент на који би требало рачунати у будућности, али да за сада, и вероватно у наредних пет до десет година, неће доћи до његове масовне примене у Европској унији. Разлози за то су између осталог још нерешени проблеми, међу којима су формирање појединих штетних продуката који настају при сагоревању, а порекло воде из вештачких минералних ђубрива која се користе у пољопривредној производњи“ – објашњава Савић.

Класификација и одговарајући стандарди за сировинску базу, готове производе и уређаје за сагоревање су у различитим развојним фазама у зависности од државе. Уочене су такође одређене разлике, али је њихова унификација и потом примена означена као неопходност. Очекивања су да стандарди ускоро буду финализовани и уведени као препоруке у земље Европске уније.

Савић каже да је организатор Конгреса увео још једну новину – анкетирање учесника, првенствено како би се проверили њихови ставови по питањима тржишта и праваца развоја. Сви учесници су добили уређај за даљинско гласање, а после сваког трећег рада председавајући је постављао питања са понуђеним одговорима. Гласало се on-line, а резултати су аутоматски обрађивани и приказивани на великом екрану, након чега су и анализирани.

Другог и трећег дана Конгреса, у паралелним сесијама, одржане су такође конференције о енергетској ефикасности објеката и различитим начинама за енергетску рестаурацију постојећих објеката и о најновијим достигнућима из области соларне технике. Карактеристично је да се у већини земаља спроводе значајне активности у области грађевинарства у циљу штедње енергије. Иако су поједине регије касније од других покренуле пројекат, напредују завидном брзином. Овај модел је применљив и код нас. О њему се већ годинама дискутује, али нажалост у пракси је реализација минимална.

У оквиру Конгресног центра били су смештени и сајамски објекти. Хале су док је трајао Конгрес биле испуњене излагачима опреме, како за производњу и сагоревање пелета тако и разних

уређаја за коришћење сунчеве енергије и претварање у топлотну или електричну енергију. Присутни су могли да виде котлове различитих техничких решења и различите снаге – од кућних (12 до 100 KW) до индустријских (1,5 MW), који као погонско гориво користе дрвну биомасу – пелет. На отвореном делу сајамског простора изложене су машине намењене за припрему, прикупљање и уситњавање дрвне масе у шумама. Када је Конгрес затворен, сајам је отворен за све посетиоце.

Током завршне вечери, у присуству свих ученика, додељене су националне награде Energy star 2010 за најбољи реализован пројекат, предузеће и појединца.

„Специјална комисија је изабрала добитнике у свакој категорији на основу пријава током протеклих година дана, у сарадњи и са медијском подршком једних дневних новина. Као идеја ово може бити интересантно и за друштво КГХ, јер би се поред популаризације обновљивих извора енергије, енергетске ефикасности и струке на одређен начин популаризовало и само друштво. Организатори Конгреса заслужују највише оцене јер су водили рачуна о сваком детаљу и сваком учеснику“ – закључује Савић.

Ј. Д.

Представљена Стратегија развоја енергетике града

Руководиоци Управе за енергетику

Садашњи ниво енергетске ефикасности Београда је низак, потрошња енергије је велика и нерационална, а ширење града ће до 2030. године повећати потребе за енергентима чак до 60 одсто – речено је на скупу на којем је представљена Стратегија развоја енергетике града.

Марко Стојановић, директор Управе за енергетику, је истакао да промене морају започети од односа према потрошњи свих видова енергије и пораста свести о њеном значењу, јер смо високо зависни од увоза нафте, гаса, угља и других енергената. Због тога је неопходно да град Београд заједно са републиком координира своје потребе и захтеве за лоцирањем нових обновљивих извора енергије, средстава за финансирање њихове производње, па све до заједничких пројеката, с циљем да се оптимализује потрошња појединаца и целог друштва уз што мањи трошак и очување животне околине.

„Град је ове проблеме препознао и започео је израду информационог система који ће створити услове за квалитетно пла-

нирање потреба и ефикасно коришћење енергената. Покренуто је и база истраживања у областима енергетске ефикасности, односно о обновљивим изворима енергије. Такође, планира се израда енергетског атласа зграда и едукација о ефикасном коришћењу енергије. Наша шанса је у алтернативним изворима енергије, попут биомасе и отпада, али и у субгеотермалним изворима“ – рекао је Стојановић и нагласио да се Београд овим питањима мора бавити стратешки и системски, а не само у смислу третирања енергетике као комуналне услуге.

Стратегија развоја енергетике града израђена је у сарадњи са компанијом „Енергопројект – Ентел“ и стручном комисијом коју је формирао Град. Ова стратегија обухвата период до 2030. године, а на представљању документа учествовали су Марко Стојановић, директор Управе за енергетику Секретаријата за комунале и стамбене послове и др Миодраг Месаревић, научни саветник „Енергопројект – Ентела“ и генерални секретар Светског енергетског савета.

Избори у синдикалној организацији

У складу са одлуком о организовању и спровођењу избора за чланове органа и носиоце функција у ССС и Синдикату запослених у комунално стамбеној делатности, крајем прошле године спроведени су избори у Синдикалној организацији ЈКП „Београдске електране“. У новембру 2009. године одржани су изборни састанци у свим организационим целинама, на којима су предложени чланови Одбора Синдикалне организације ЈКП „Београдске електране“ за мандатни период 2009-2014. година. На овим састанцима утврђени су предлози за председника и секретара.

Нови сазив одбора

Изборној седници Синдикалне организације ЈКП „Београдске електране“, која је одржана 15. децембра 2009. године, присуствовали су чланови старог и новопредложеног сазива Одбора Синдикалне организације. Том приликом је верификован избор нових чланова Одбора наше синдикалне организације. Нови сазив Одбора чини 46 чланова, а међу њима су представници свих организационих целина предузећа.

За чланове Одбора Синдикалне организације ЈКП „Београдске електране“ у периоду од 2009. до 2014. године изабрани су:

ПОДРУЖНИЦЕ	ПРЕДСЕДНИК ПОДРУЖНИЦЕ	ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА ПОДРУЖНИЦЕ
Машинско одржав.	Младеновић Петар	Гаврић Бранко
Маш. одр. хит. инт.	Нешић Зоран	Стојановић Бранислав
Електроенер. одржав.	Јекић Драган	Топаловић Гаврило
Грађевинско одржав.	Рикић Миладин	Ловрић Момир
Аутоматика	Матејић Бобан	Тунић Горан
ДТЕ Н. Београд	Кривокапић Љубодраг	Весковић Горан
ТЕ ТО Н. Београд	Симовић Далибор	Величковић Предраг
Земун	Лукић Радмила	Лубинић Љубиша
Самозаштита	Јовановић Славица	Благојевић Катарина
Вождовац	Јарановић Вукашин	Поповић Ненад
Младеновац	Павловић Слободан	Степановић Винка
Дунав	Дикић Зоран	Мацановић Раде
Карабурма	Радовановић Лидија	Радуновић Мирослав
Коњарник	Јовановић Јово	Ђорић Владе
Церак	Митровић Милан	Станисављевић Ђурђе
Баново брдо	Мијаиловић Влада	Голубовић Мрђан
Агд. Инф. тех. Пд. раз.	Јовановић Славољуб	Стевановић Дара
		Ружин Милошевић
Заједнички послови	Митић Биљана	Катарина
Маркетинг	Никић Миодраг	Пешић Драган
Инжењеринг	Марић Светлана	Стефановић Драган
		Нинковић Радовић
Финансије	Митровић Горица	Радмила
Центар за квалитет	Симеуновић Дарко	Луковац Милета
Набавка	Јанић Горица	Миковић Марко

На изборној седници која је одржана 25. децембра 2009. године за председника Синдикалне организације ЈКП „Београдске електране“ поново је тајним гласањем изабран за председника Драган Јекић.

Председништво одбора синдикалне организације

На првој седници новог сазива Одбора, која је одржана 15. јануара 2010. године, изабрани су тајним гласањем секретар и чланови Председништва. За секретара је изабран Јовановић Славољуб, а за чланове Председништва Кривокапић Љубодраг, Јовановић Славица, Радовановић Лидија, Митровић Горица и Јовановић Јово. Председник синдиката Јекић Драган и секретар Јовановић Славољуб по аутоматизму су постали чланови Председништва. За благајника је изабрана Станојловић Љубица. Драган Јекић је такође изабран за члана Председништва и Одбора Синдиката комуналаца. Славољуб Јовановић је члан Одбора Синдиката комуналаца и члан Комисије за праћење и примену Колективног уговора код послодавца.

Активности самосталног синдиката

Трећем Конгресу Синдиката запослених у комунално-стамбеној делатности Србије, који је одржан 30. марта 2010. године, као делегат је присуствовао Драган Јекић.

На Конгресу је за председника комуналаца Србије изабран Грујић Милан. На другој седници Одбора СС ЈКП „Београдске електране“, која је одржана 25. фебруара 2010, дато је овлашћење председнику да настави преговоре и потпише Колективни уговор. Такође, Одбор је овластио председника да, заједно са синдикатом „Независност“, ангажује адвоката и покрене тужбу за неисплаћени део јубиларне награде по Колективном уговору.

На састанцима председништва, који се одржавају сваког 10-тог у месецу, чланови председништва разматрају молбе запослених за исплату солидарне помоћи и синдикалне позајмице. Члановима Самосталног синдиката исплаћује се и солидарна помоћ за рођење детета и за смртне случајеве.

Такође, запослени имају могућност да на више рата (преко „административне забране“) купују различите врсте робе, уплате туристичке араммане и слично.

Заједничке активности самосталног синдиката и синдиката „Независност“

Самостални синдикат ЈКП „Београдске електране“ и синдикат „Независност“ активно су учествовали у изради Колективног уговора код послодавца, који је потписан 8. априла 2010. године, а ступа на снагу осмог дана од дана објављивању у „Службеном гласнику“ града Београда.

Такође, Самостални синдикат ЈКП „Београдске електране“ и синдикат „Независност“ приморани су да се за остваривање права запослених на целокупну јубиларну награду по Колективном уговору, који је важио до 3. марта 2010. године, обрате суду и ангажују адвоката.

Мајски цвет

Драгану Јекићу је 27. априла додељена специјална Првомајска награда за изузетну сарадњу ССБ - „Мајски цвет“. Јекићу је награду уручио Влада Андрић, председник ССС Београда.

Слободана Тришића нећемо заборавити

Споменик погинулог радника Слободана Тришића

Јавно комунално предузеће „Београдске електране“ обележило је 1. априла једанаестогодишњицу НАТО бомбардовања топлане „Нови Београд“. Полагањем венаца на спомен обележје, почаст Слободану Тришићу, трагично страдалом колеги, одали су Горан Алексић, члан Градског већа у име Скупштине града Београда, Живан Обреновић, председник Скупштине општине Нови Београд, породица Тришић, Зоран Предић, генерални директор предузећа у име менаџмента, Предраг Васић, бивши генерални директор у име тадашњег руководства компаније, као и запослени.

Генерални директор „Београдских електрана“ Зоран Предић истакао је да верује да запослени у предузећу, Београђани, али и грађани Србије не могу и не желе да забораве жртве неразумног бомбардовања и разарања наше земље.

„Дубоко верујем да је немогуће, ни после 11 година од НАТО бомбардовања Србије и постројења ‘Београдских електрана’, наћи и један једини разуман одговор на питање због чега је тада погинуло више хиљада наших грађана и међу њима, на свом

радном месту, колега Слободан Тришић. Такође, ни са чим се не може оправдати ни разарање цивилних постројења. Поред школа, болница, споменика културе, медијских кућа, манастира и црква на мети разарања наша су се и постројења ‘Београдских електрана’, која већ 45 година обезбеђују угодан живот грађанима престонице. Подсетићу вас да су на овом месту тада уништени највећи складишни капацитети за горива у Србији, као и други витални делови постројења топлане ‘Нови Београд’. Због тога грађани Београда последице овог неразумног чина осећају и данас“ – нагласио је Предић.

Подсећамо, 4. априла 1999. године у 4.26 часова НАТО пакт је бомбардовао цивилни објект топлану „Нови Београд“.

Тада су разорени највећи складишни капацитети горива у Србији – резервоари „Београдских електрана“, црпна станица на реци Сави и део постројења. Такође, знатно је оштећено претакалиште за гориво, бензинска пумпа и околни објекти. Материјална штета процењена је на око 800 милиона марака.

Зоран Предић, генерални директор

Предраг Васић, бивши генерални директор

Пионир у Србији - „Београдске електране“

Међународни Дан сунца обележен је у суботу 8. маја на Ади Циганлији, где је организован сајам произвођача опреме за коришћење обновљивих извора енергије. Ова манифестација први пут је организована у Аустрији 2002. године, а сада се одржава у 16 европских земаља. У Србији се прославља у десет градова.

„Овај дан повод је да се подсетимо да свакодневно озбиљно загађујемо нашу планету и да морамо штедети енергију. Сунце је највећи извор енергије, али за сада његови потенцијали нису довољно искоришћени. Град Београд ће се наредних година озбиљно посветити овом проблему, а први корак биће постављање педесетак уличних светиљки на неколико локација у граду које ће радити на соларну енергију. Пажљиво пратимо резултате рада такозваних топлотних пумпи и већ постоје идеје да поједини објекти буду загревани и хлађени преко њих“ – рекао је Горан Триван, секретар за заштиту животне средине.

Посетиоци поменуте изложбе могли су да се увере на који начин соларни колектори и други уређаји користе сунчеву енергију. Међу њима је био и Дејан Стојадиновић, помоћник министра енергетике и рударства задужен за обновљиве изворе енергије, који је рекао да Влада Србије стимулише производњу и коришћење тог типа енергије.

„Влада је прошле године усвојила одлуку да ‘Електропривреда Србије’ у наредних 12 година мора да откупи сву електричну и соларну енергију произведену путем обновљивих извора и то по цени од 23 евро-цента по киловат часу. У плану је и увођење подстицаја за производњу топлотне енергије, а наше банке грађанима већ одобравају субвенционисане кредите за куповину соларних уређаја“ – рекао је Стојадиновић.

Заменик директора Агенције за енергетску ефикасност, Бојан Ковачић, истакао је да ова агенција уз подршку шпанске владе спроводи истраживање о могућностима коришћења соларне енергије у нашој земљи. Због тога су соларни уређаји већ постављени у електротехничкој школи „Раде Кончар“ у Београду и на још три локације у Србији.

Ковачић је такође рекао да се улагање у соларну опрему може исплатити за десетак година и да је најисплативије улагање у загревање потрошене топле воде, што најчешће користе велики угоститељски објекти. Један од најзначајнијих излагача на овој манифестацији биле су „Београдске електране“.

Горан Триван, секретар за екологију, на штанду „Београдских електрана“ са директорима Ђаковцем и Савићем

Поново освојена титула на радно-спортском такмичењу

Такмичари „Београдских електрана“ поново су освојили титулу свеукупног победника у спортским и радним дисциплинама на Десетим сусретима топлана Србије - одржаним од 15. до 19. маја на Златибору.

Екипе предузећа такмичиле су се у свим дисциплинама и готово да није било оне у којој нису дошле до саме завршнице, односно финала. Према извештају организатора, „Београдске електране“ су уписале бодове у све четири колоне које су биле предвиђене за радна такмичења и у свих седам колона предвиђених за спортска надметања. „За конкуренцију је можда деловало депримирајуће да се надмећу са спортистима Електрана јер су они деловали као професионалци. Вођа тима, Љиљана Миленковић сјајно је

координирала екипом“, закључци су извештаја организатора. Апсолутну доминацију у радним дисциплинама имале су екипе нашег предузећа, углавном састављене од мајстора из топлане „Дунав“. Освојили су сва четири прва места!

Од 12 спортских дисциплина, у обе конкуренције, наше екипе пласирале су се на прва три места у чак седам дисциплина. Победници су у шаху, куглању (мушкарци) и стрељаштву (обе конкуренције). Прва места освојена су и у стоном тенису (обе конкуренције), а друго место освојено је у одбојци. Титула најбољег такмичара у радним дисциплинама, једногласном одлуком комисије, припала је Шаши Обрадовићу из топлане „Дунав“. Једном речју, БРАВО МАЈСТОРИ!

Здружена вежба најбољих ватрогасаца

У топлани „Нови Београд“, код резервоара и пристана, 30. априла је одржана јавна здружена вежба гашења пожара лакозапљивих течности, ускладиштених у надземним резервоарима. Истовремено, вршено је спречавање ширења пожара на суседне резервоаре и спасавање, евакуација и пружање прве помоћи повређенима.

У вежби су учествовали Ватрогасна јединица ЈКП „Београдске електране“, Ватрогасно-спасилачке јединице бригаде Београд и екипа Црвеног крста Србије, са укупно 50 учесника.

За извођење ватрогасне вежбе коришћено је шест ватрогасних возила, хидраулична зглобна платформа и ватрогасни брод „Ватрогасац“.

Нови изазови за ДВД „Београдске електране“

Добровољно ватрогасно друштво „Београдске електране“ основано је 1992. године захваљујући ентузијазму малог броја запослених у тадашњој Служби противпожарне заштите. После 18 година постојања можемо рећи да смо се сврстали у ред развијених добровољних ватрогасних друштава, како у Београду тако и у Србији. Последњих неколико година уложено је доста труда у припреме женске и мушке такмичарске ватрогасне екипе, а резултат је учешће мушке екипе на међународној Ватрогасној олимпијади 2005. године у Хрватској, као и учешће женске такмичарске екипе на међународном такмичењу 2009. године у Чешкој.

Нови изазови стоје пред нашим добровољним ватрогасним друштвом: усаглашавање са Законом о удружењима, Законом о заштити од пожара, Законом о ванредним ситуацијама, као и припрема екипа за градско и државно квалификационо такмичење.

Поставили смо висок, али достижни циљ – да се за наредну међународну ватрогасну олимпијаду, која се одржава у Ита-

лији, квалификују обе наше екипе. Да бисмо то постигли чека нас пуно рада и одрицања, а само тимским и сложним наступима можемо остварити резултате.

ДВД „Београдске електране“
Р. Белановић, дипл. правник

Планинарско друштво рециклирањем смањује трошкове

У 2010. два излета месечно

Дуга и снежна зима није била препрека за чланове Планинарског клуба „Београдске електране“ који су скоро сваког викенда ишли у природу и пешачили десетак километара. Међутим, нису све викенд-туре биле предвиђене за пешачење. Некада су биле туристичког карактера, попут прве овогодишње акције. Наиме, чланови клуба су крајем фебруара обишли Царску бару, посетили Галерију наивне уметности у Ковачици, окрепили се на „Сланинијади“ у Качареву и обишли Спомен дом (родну кућу) Михајла Пупина у Идвору. „Сласни грех“ почињен у Качареву већ је следећег викенда био „окајан“ пешачком туром од 12 километара дуж Јабучког рита.

Ове године Планинарском клубу се прикључио Слободан Стојиљковић, планинар који је препешачивши Србију открио све њене природне лепоте, али и наше многобројне културно-историјске споменике. Попут професионалног водича, Слободан је наше планинаре водио шумским путевцима, али и стазама српске историје, чији „запис“ чине вековни манастири.

На Фрушкој гори одржан годишњи скуп планинара

Дан уочи 8. марта чланови Планинарског клуба „Београдске електране“ прикључили су се годишњем републичком скупу планинара. Осамсто четрдесет чланова планинарских друштава Србије, као и из Републике Српске и Босне и Херцеговине, састали су се у Планинарском дому „Змајевац“. Том приликом је, у веселој и опуштеној атмосфери, било више дружења, а мање пешачења.

Један од таквих похода у априлу био је излет до Рамаћких висова – источне падине планине Рудник. Планинаре-излетнике пут је водио преко Доње Шаторње и манастира Никоље (посвећеног светом Николи), који је 1425. године саградио Никола Дорјеновић, угледни властелин деспота Стефана Лазаревића. Стигавши на одредницу, планинари су у селу Рамаћ обишли стару парохијску цркву Куманицу. Не постоје писани трагови о томе ко је и када

ову цркву саградио, али стручњаци сматрају, по архитектури и фрескама, да је подигнута крајем 14. века, непосредно после Косовске битке.

Радни састанци сваке среде

Након пешачке туре до Рамаћких висова и успона на 813 метара надморске висине, како нам је Стојиљковић рекао, прелепог крајолика сачињеног од пропанака, шума и ливада, планинари су се одвезли до манастира Вољевача. Овај манастир је саграђен у 15. веку, а његов конак је сада музеј Правитељствујушћег совјета, на чијем челу је био прота Матеја Ненадовић.

Могло би се исписати много страница о препешаченим километрима наших планинара и њиховим утисцима о знаменитостима нашег краја. Зато сви запослени у „Београдским електранама“, које интересује овај вид рекреације, могу присуствовати радним састанцима чланова клуба и придружити се неком од следећих излета. Састанци Планинарског клуба, иначе огранка Спортског друштва „Београдске електране“, одржавају се сваке среде после радног времена у просторијама друштва, које се налази поред тениских терена предузећа.

Активно бављење планинарењем је здраво, али није јефтино задовољство. Према плану Планинарског клуба за 2010. годину организована су два излета месечно, а за то није лако издвојити новац из кућног буџета.

Ускоро Facebook старница

Календар акција ПК „Београдске електране“ за 2010. годину може се видети на интранету <http://portal.bgdel.co.yu>, а како сазнајемо ускоро се очекује постављање профила ПК „Београдске електране“ на Facebook-у.

Да би смањили трошкове планинари су одлучили да сакупљају отпадни материјал за рециклажу (пластична и стаклена амбалажа и хартија), јер клуб има релативно мали број чланова (око шездесет), па симболична годишња чланарина од 600 динара није довољна ни за превоз планинара на један излет.

Контејнери за рециклажни материјал налазе се поред објекта на тениском терену Спортског друштва „Београдске електране“ и, како нас је обавестила председница клуба Славица Радовић, сви запослени у предузећу могу да их користе.

„Новац добијен продајом прикупљене амбалаже умањио би трошкове излета сваког појединца, јер на излете могу да иду сви запослени, као и чланови њихових породица без обзира на чланство у клубу“ – каже Славица Радовић.

С.Л.

Уређивачки колегијум ИнфоБела

Служба за информисање и комуникацију
Игор Краснић, Јелена Дикић, Милена Мандић, Снежана Луковић

Савски насип 11, 11070 Нови Београд

Тираж: 2.500

ПИШИТЕ НАМ:

• интерном поштом
са назнаком

Служба за информисање

• путем електронске поште
informisanje@beoelektrane.rs

